Leenjii abbaa koochoo lamaa ergammotaaf kennuu 1

01. Lubbuu Haaraa gara waldaa kiristiyaanaatti fiduuf wangeela lallabamu

1.Lallaba wangeelaa

1)Mul'ata walga'ii banaa

Walga'ii banaa jechuun namoota 3-4tti walitti qabuudhaan lubbuuwan haaraa gara waldaa kiristianaatti fiduudha. Macaafni kun waa'ee walga;ii banamaa ibsa.

2)Hojii walga'ii banamaa 1

Walga'ii banamaan turban 12 gurmu xiqoo namoota 3-4tti qabuu wajjin wlga'ii godhamuun, namoota haaraa afeeranii gara iddoo walga'ii banamaan itti geggeeffamu mana waldaatti fiduu dha. Macaafni kun waa'ee walga;ii banamaa ibsa.

3) Hojii walga'ii banamaa 2

Walga'ii banamaan mala Gooftа Yesusii fi ergamaan Phaawwulos wangeela ittiin lallabanii dha. Macaafni kun walga'ii banamaa itti fufuudhaan gargaarsa walga'ii banamaa akkaataa itti geggeessan kan ibsuu dha.

4) Macaafa Walga'ii banamaa guddisuu dha.

Ibsa Karoora Waa'ee walga'ii banamaa turban 12 kennuu.

Kan Barreesse:Sung Gon

Afaan Oromootti Kan furgaase B/tuu

Surraatuu Tusgurii.

.

<u>*Mala koochoowwan lamaa walgaiii banamaadhaan bartoota godhan*.</u>

<u>1.Lallaba wangeelaa</u>

1)Mul'ata walga'ii banamaa.

Hojiin Walga'ii banamaan namoota haaraa 3-4tti gurmeessanii gara waldaa kiristiyaanaatti fiduu dha. Mcaafni kun mula'ta waa'ee walga'ii banamaa kan ibsuu dha.

2)Walga'ii banama 1

Walga'ii banamaan torban 12 gurmuu xiqqoo wajjin, namoota 3-4 wajjin walga'ii lallabaa godhamuu dha. Nammota haaraa afeeranii gara iddoo walga'ii banamaan itti geggeeffamu mana waldaatti fiduu dha. Macaafni kun waa'ee walga;ii banamaa kan ibsuu dha

3)Walga'ii banama 2

Walga'ii banamaan mala Gooftaa Yesusii fi Ergamaan Phaawulos itti fayyadamanii dha. Macaafni kun walga'ii banamaa itti fufuun gargaarasa banamaa akkaataa itti geggeessan kan ibsuu dha.

4)Macaafa walga'ii banamaa ittiin guddisan

Karoora Waa'ee walga'ii banamaa torban 12 f godhamu ibsuu.

2.Lubbuu haara gara waldaa kirstianaa fiduu if dhaabuu

1)Nama haaraaadhaaf barumsa tajaajilaa kennuu

Nammoota(maatii) gara waldaa kiristiyaanaa dhufan akka isaan amantiitti cimaniif gargaaruu.

2.Macaafa waa'ee tajaajila maatii ibsu.

Macaafni kuni Maatii haaraan gara waldaa kiristiyaanaa yamuu dhufan amantiitti akka ciman kan ittiin barsiifamanii dha

3.Shaakala gochuu.

1) Walga'ii hafuuraa guddaa foonii fi hafuura fayyisu

Macaafi Kun Kan inni barsiisuu, ayyaana waaqayyoo fudhachuu qofaa utuu hin ta'in, yaadaan muddamuu, cubbuu fi rakkoo gudguddaa qoree ilaala, humna fayyisuu hafuura qulqullus kan agrsiisuu dha.

2) Shaakala gmmachuu.

Macaafi Kun Amantiin keenya akka guddatu macaafa gargaaruu dha

3) Shaakala gammachuu macaafa mul'isu.

Macaafi Kun Waldootiin Kiristiyanaa amantii isa duraatiin mala ittiin geeddaraman gargar- baasee kan ibsuu dha.

4) Kennaa ayyaanaa siif kennameen hojechuu.

Kiristiyaanoti kennaa ayyaanaa isaaniif kennameen akka hojjetaniif macaafa qopheessuu dha.

5) Waldootiin kiristiyaana waa'ee kennaa ayyaanaa ibsan jiru garuu kennaa ayyaanaa gargar baasanii kan itti hinfayyadamne jiru.Waldaan nagaa ta'e kennaaa ayyaanaa kennaameefitt beekee itti fayyadama.Macaafi kun waa'ee kennaa ayyaanaa kana ibsa.

4.Sadarkaa Leenjii barattummaa 1

1) Jireenya barattummaa

Barattooti Gooftaa yesus waame abboomamuu, amanamummaa akka qaban macaafni kun ni barsiisa Shaakala walga'ii banamaa sadarkaa 1ffaa macaafa barsiisuu dha

2) Jireenya barattummaa macaafa mul'isuu dha

Namni amanamaan dhalachuu isaa utuu hinta'in guddachuu isaati.

Macaafi kun barattummaadhaaf waamamanii jireenya barattummaa akka jiraatan,hafuura abboomamuu,hafuura qulqulludhaan guutamanii itti jiraachuu macaafa barsiisuu dha

3) Waa'ee namoota kanbiraaf kadhachuu.

Namoota kan biraaf akka kadhatanii fi akka dhugaa baa'niif macaafni kun ni gargaara.

4) Waa'ee namoota kan biraaf kadhachuu

Kiristiyanni dhugaan handhuura kadhataati.Macaafni kun waa'ee deebii kadhataa waaqayyo nama shakalsiisu kan nama barsiisuu dha.

5.Loltuu leenjisuu sadarkaa 2

1) Jireenya loltuu 1

Macaafni kun Loltuu Gooftaa Yesuus amanamaa leenjisuu sadrkaa Yuniversitii 2 macaafa shaakalsiisuu dha.

2) Jireenya loltuu 2

Geggeessaa hafuura qulqulluutiin sadarkaa 2ffaa macaafa shaakalaa
3) Macaafa jireenya miseensotaa ibsu
Dhuga ba'umsa jireenyaatiin leenjisuu macaafa barsiisuu dha
4) Geggeessaa gurmuu
Waamichi Waaqayyoo ba'aa miti Eebba malee.
Geggeessaaan gurmuu waamicha isaa akka beekuu fi akka ajajamu macaaafa basiisuu dha.
6.Warra kan biraa ammas barattoota gochuu Sadarkaa 3 ffaa
1) Jireenya warra kan biraa barattoota gochuu.1
Macaafni kun abboomii Gooftaan keenya Yesus ,"Warra hin amanin bartoota koo godhaa" jedhe gara kutannaadhaan biyaa lafaa irra fudhatanii naanna'uu barsiisa
2) Jireenya Warra kan biraa barattoota gochuu sadarkaa 2
Ijji gurmuu inni dhugaan gurmuu kan biraa uumuu danda'uu dha.Gurmuu isa haaraadhaaf geggeessaa kan biraa kennuu dha.
Macaafni kun macaafa barattummaa sadarkaa 3ffaa dha
3. Jireenya warra kan bieraa barattoota gochuu
Macaafni kun akka waldaa kiristiyaanaa ishee bara kakuu haaraatti barattoota leenjisuu kan barsiisuu dha.
4) Mul'ata misiyoonummaa
Mul'ati Misiyoonummaa barattoota barsiisanii dubbii waaqayyoo biyya lafaa hundumaan akka ga'aniif bobbaasuu dha .Macaafni kun isa kana barsiisa.
5) Macaafa waa'ee mul'at misiyoonummaa ibsu
Barbaachisummaa misiyoonummaa sadarkaa biyya lafaatti,ergaa isaanii, karoora isaanii fi mul'ata isaanii macaafa mala salpaadhaan ibsuu dha.

Macaafa Tokkoffaa

Lubbuu haaraa gara mana Gooftaatti fiduu

Hjii walga'ii banamaa(open cell)

Kan barreesse (Song Gon Kim)

Ibsa

Song Gon Kim Hojjetaa Wangeelaa(pstor) Waldaa Kiristiyaanaa Koriyaa Kibbaa yamammuu ta’u,namoota hundumaa duratti namoota barattoota gochuuf nama mula’ata qabu kan ta’ee fi waldaa Waaqayyoo ijaaruudhaaf mul’ata isaa fiixaan baafachuuf kan ka’e nama Waldaa kiristiyaanaa Bezaa wajjin hojjetuudha.Waldaan Kiristiyaanaa Bezaa biyya lafaa irratti tokkoffaadha,namni kun biyyoota 40 keessatti mala seerakoochoo lamaan barattoota leenjisuu jedhamuun misiyoonota leenjisaa jira.Malli akkasitti barattoota gochuu wangeelli salphaatti biyya lafaa akka ga’u gochuuf gargaara.

Ittiin lixa

Walga’ii banamaan akka raacitii fi ija sanaaficaa salphaatti naannoo tokko qabachuu kandandeessisu hojii wangeelaa ti. Walga’iin kun namoota hin amanne attamitti argatanii gara waldaa kiristiyaanaatti akka fidan kan agrsiisu hojii wangeelaati.Seerri Wlaga’ii banamaa Mala Gooftaa Yesus Kiristoosii fi(Matt.28:-18-20) Ergamaan Phaawuloos kan itti fayyadamanii dha (H.E.18:-14;18:-1-3);Walga’ii banamaan hundumtuu gara Gooftaa akka dhufan gochuu dha. Walga’iin kun jireenya kan gargaaruu dha.Hojii kana kiristiyaanonni baayy’een akka hin hojetin barreesaan kun ni mul’isa.Walddootiin kiristiyaanaa akkasii akka Kuufama bishaaniiti.Sababni isaas bishaanni hin yaane yeroo murtaa’aa booda ni goga.Kanaaf Waldaan kiristiyaanaa lubbuwwan haaraa gara Gooftaa hin fiddu yoo ta’e ni gogdi.

Bara durii kaka’umsa hafuuraa guddaa qabaataa kan turan byootiin Amerikaa fi Awuropaa,yeroo ammaa manneetiin sagadaa isaanii Masgiida Islaamaa fi mana dhugaatii ta’eera.Nuti garuu wangeela lallabuudhaaf bara dhumaatti namoota dhumaamaati.Mul’ata isa dhumaa kana Waldaan kiristiyaanaa Koriyaa kibbaa kan hojjettu yammuu ta’u,Waldootiin kiristiyaanaa Ityoophiaa yaada kana fudhatanii ittiin hojjechuutu irraa eegama.

Bara Waldootii kakuu haaraa isa jalqabaa Kiristiyaannoni yertuun namoota biyya Roommaa Wangeelaan mo’an.Kiristiyanni Chainaa Kuma 400,000-500,000 ga’an komunistii booda Billiyoona tokko ga’aniiru.Sababi isaas yeroo sana kiristiyaanonni waldaa dhaqanii waaqeffachuun dhorkaa waan ta’eef olla ollaadhaan ta’anii walga’ii banamaatti waan fayyadamaniifii dha.

Anumti iyyuu walga’ii banamaadhaan gara gooftaa waanan dhufeef bu’aa walga’ii banamaati.

Atis kaayyoo kana hordofuudhaaf kadhachuu sibarbaachisa.

Baafata macaafichaa

<u>Boqonnaa tokko</u>

1.Walga'ii banamaa jechuun gurmuu xinnoo namoota 3-4tiin wangeela dhugaa ba'uu jechuu dha.

- **Hojii E.19:-8-10**

8. Phaawulos immoo hmma ji'a sadiitti mana sagadaa wrra Yihdootaatti deddeebi'ee,ija jabinaan barsiise;yeroo kanattis wajjin dudubbachaa akka isaan amansiisufis waa'ee mootummaa Waaqayyoo hubachiisaa ture *.
9. Isaan keessaa kaan garuu mata jabeeyyii waan turaniif,namoota sana keessatti barsiisa karaa kristinyaanaa irratti waan hamaa ni dubbtu turan malee, hin amanne. Akkasitti Phaawulos warra amanan of duukaa fudhatee jara sana keessaa ba'e;guyyaa guyyaatti mana barumsaa Xiraanos keessatti warra amantootaa wajjin dudubbachaa ture*.
10. Kunis akka waggaa lamaa itti fufnaan,namoonni kutaa biyya Asiyaa keessa jiraatan hundi nuu Yihudoonni fi Griikonni dubbii gooftaa ni dhaga'an.

Yeroo ammaa,Siyaasa,misoomaa fi aadaa mo'anii hojii wangeelaa hojjechuu jechuun maal jechuu dha. Waldaan kiristiyaanaa ishee kakuu haaraan attamitti Roomaa wangeelaan mo'uu dandeesse?
Chinaan biyyaa kommunistii taatee utuu jirtuu kiristiyaanota kuma dhibba afurii hanga kuma dhibba shaniitt qabaattee utuma kiristiyaanota sana irra rakkoon ga'uu attamitti kiristiyaanota Biliiyoonii tokkootti qabaachuu dandeesse?
Akkuma Gooftaa Yesus dubbate akka ija sanaaficaa ishee xinnoo fi akka raacitii ishee xinnoo bukoo baayy'ee bukeessituu gurmuu xinnoodhaan wangeela bal'isuun ni danda'ama.
Nuti immoo gara waldaa kiristiyaanaa ishee kakuu haaraa jalqabaaatti namoota gara Gooftaatti deebisuutu nurra jira.
Ibsa:-Nama jijjiiruu kan danda'u dubbii Waaqayyoo tii fi kadhannaa gargaarsa hafuura qulqulluutiin kadhatamu qofaa dha.
Afaan keenyaan yoo dhugaa ba'uudhaabaanne illee jireenyi keenya fakkeenya gaarii namootaf taanaan namooti nu ilaalanii gara Gooftaatti deebi'uu ni danda'u.
1.Hojii Waaqayyoo hojii xinnoodhaan jalqabuu barbaachisa.kana jechun maal jechuu akka ta'e macaafa qulqulluu keessaa erga argattee booda barreessi

1.Akka **<u>sanyii</u>** facaasuuti ;Imimaaniin sanyicha facaasanii gammachuudhaan haammatan.

- Maatee.13:-2-9

2.Tuuti sonaan guddaan isa biratti walitti qabamnaan,bidiruu tokko yaabbatee barsiisuudhaaf taa'e;namoonni hundinuu immo qarqara ciisa bishanichaa in dhaabatu turan*.
3.Yesus fakkeenya garaa garaatiin waan baayy'ee isaanitti himuutti ka'e;"Kunoo namichi tokko sanyii facaasuudhaaf ba'e.
4.Inni utuu facaasuu kaan karaa bukkee bu'an simbirroonni immoo dhufanii funaananii nyaatan.
5.Kaan immoo lafa dhagaa ,lafa biyyoo baayy'ee hinqabne irra bu'an;lafti isaan irraa bu'ani biyyoo gadi fagoo waan hin dafanii biqilan.
6.Yommuu aduun itti baate gruu in coollagan;hidda gadi fagoo waan hinqabneefis in gogan.
7.Kaan qoraattii keessa bu'an;qoraattonnis guddatanii isaan hudhan.
8.Kaan garuu biyyoo gaarii irra bu'anii ija godhatan,ijii isaaniis kaan dacha dhibba,kaan dacha jaatama,Kaan dacha soddoma ta'e.
9.Namni gurra qabu hadhaggeeffatu !" jedhe*.

2)Sanyiin gaariin namootaan facaafama: kana jechuun hojiin wangeelaa ballaa ta'uu isaa agarsiisa.

- Maate.13:-24-30

24.Yesus ammo fakkeenya biraa tokko isaanitti hime,"Mootummaan waaqaa nama sanyii gaarii qotiisa isaatti facaafateetti in fakkeeffama.
25.Yeroo namni rafuttis diinni namichaa dhufee,inkirdaada qamadii keessa facaasee sokke.
26.Midhaanichii guddatee ija erga godhatee booddee,inkirdaadichis immooo mul'ate,
27.Kana irratti hojjetoonni abbaa warraatti dhi'aatanii, 'Gooftaa,sanyii gaarii qotiisa keetti facaafte mitii? Inkirdaada immoo eessaa godhate ree?' jedhaniin.
28. Inni immoo 'nama diina koo ta'etu kana godhe' jedhee isaaniif;indeebise; yommus hojetoonni , 'Nuyi dhaqnee akka isa aramnu barbaaddaa ree?' Jedhaniin .
29.Abbaan qotiisischaa garuu ,'Lakkii inkirdaada utuu aramtanii isaa wajjin qamadii akka hinbuqqifnetti ,dhiisaa !
30.Hamma yeroo midhaan sassaabamuutti lachuu walumaa wajjin haa guddatan.Yeroo midhaan sassaabamutti warri sassaaban,dura inkirdaadicha bubuqisanii akka gubamuuf bissiibissiitti akka hidhan qamadicha garuu gombisaa kootti akka anaaf sassaabaniif ittan himadha'jedhee isaaniif deebise"jedhe*.

3)Akka hojii ija sanaaficaati.Waldaan kiristiyaanaa namoota jireenya hafuuraatiin iddoo gara gaariitti fidduudha.

- **Maate 13:-31-32**

31.Yesus itti fufee fakkeenya kanbiraa tokko isaanitti hime;Mootummaa waaqaa ija sanaaficaa namni fuudhee qotiisa keessa facaase fakkaaata.
32.Ijii sanaaaficaa hundumaa irra xinnayyoodha,Yammuu guddatu garu biqila hundumaa irra caalee muka ta'e,simbirroonni dhufaniidamee isaa irratti mannee in ijaarratu"jedhe*.

4)Mootummaan waaqaa akka raacitiisalphaatti hojjetaa wangeelaagochuu yommuu ta'uu warra kan biraa immoo bartoota gochuu jechuudha.

- **Maate.13:-33**

33.Yesus ammas "mootummaan waaqaa raacitii dubartiinfuutee daakuu safrtuu sdiin maktee,raacitichis hunduma isaa bukeessu fakkaata"jedhee fakkeenya kan biraa tokko isaanitti in dubbate.

5)**Galmee** dhokattee akka waan barbaadanii argachuuti.Wangeela jechuun galmee jechuudha.Walga'ii banamaa jechuun hjii wangeelaa kan agarsiisuudha.Hjiin kana caalu hin jiru.

- **Maate.13:-44**

44.Yommus Yesus,"Mootummaan waaqaa qabeenya lafa qotiissa keessa dhokfame fkkaata; namni tokko qabeenya kana argee deebisee erga dhoksee booddee, gmmachuu irraa kan ka'e dhaqee waan qabu hundumaa gurguree lafa qotiisaa sana bitate*.

6)Mootummaan waaqaa naggaadee **callee** garii argachuudhaaf barbaadutti fakkeeffama. Meetii gaariin hojii gaariitti fakkeeffama.

Hojii walga’ii banamaa hojjechuuf olloota, hojjetoota waajjiraa, manneetii brmootaa fi iddoowwan bashannanaa…kana kan fakkaatu salphaatti namoota gaggaarii bakka itti argannuudha,

- **Maate.13:-45**

45.Mootummaan waaqaa ammas naggaadee callee babba’eessa barbaaddu fakkaata.

7)   Hojiin Mootummaa Waaqaa **<u>kiyyoo</u>** galaanatti darbatamtee qomoo qurxummii addaa addaa walitti qabdu fakkaata.
magaalaatti kiyyoo baayy’ee darrbachuudhaan akka qurxummii namoota baayy’ee gara Gooftaatti fiduun in danda’ama. Kiyyoo jechuun walga’ii banamaa jechuudha. Qurxummii jechuun namoota biyya lafaa warra hin amannee jechuudha. Waaqayyo namoota kanaaf mala walga’ii banamaa kenneera. Namoota warra filate walga’ii banamaa akka lallabaniif isaan erge.

- **Mate.13:47-50**

47.Yesus itti fufee,”Mootummaan waaqaa kiyyoo galaanatti darbatamee akaakuu qurxummii hundumaa walitti qabe fakkaata*.
48.Kiyyichis guunnaan ,qurxummi-qabduun gara qarqara bishaaniitti isa harkisani, taa’anii qurxummii isa gaggaarii qdaa isaaniitti naqanii isa gaggadhee immoo gaggatan.
49.Yeroodhuma biyya lafaattis akkasuma in ta’a; ergamoonni Waaqayyoo b’anii warra hamoota warra qajeelotattii gargar in baasu*.
50.Warra hamoota boolla ibiddaatti in darbatu; achitti boo’ichii fi ilkaan qaruun isaan irra ni ga’a”jedhe*.

<u>2.Gurmuu xinnoodhaan namoota haaraa gara Gooftaa fiduun karoora macaafa qulqulluu akka ta’e kutaalee kanatti aanan irraa ilaali.</u>
 1)Karoora Yesuus gurmuu xinnoodhaan hojjechuuf karoorfate
a)Yesuus Ergamoota**<u>12n</u>** waame.
Yesuus qurxummi qabdoota namoota barsiisanii akka qaban godhe.
next

- **Maat.4:-18-22 Dubbisaa**

18 Yesus ciisa bishaan galiilaa bukkee utuu deddeebiuu obbolaa lamaan simoon isa phexros jedhamuu finii bishaanitti obboleessa isaa kiyyoo isaanii bishaanitti darbachuutti jiru iyyuu arge; isaan qurxummi-qabduu turan.
19 yesusis, na duukaa bu’aa! anis nama kan walitti qabdan isin nan godhadha!” isaanin gedhe.
20 achu-maan isaan kiyyoota isaani achittidhiisanii isa duukaa bu’aa! an.
21 inni achii adeemee obbolaa kan biraa lama, yaa-qoobii fi yohannisin ilmaan zabdewos, abbaa isaanii zabdewosii wajjin bidi-ruu isaanii zabdewosii wajjin bidi-ruu isaanii keessatti kiyyoota isaanii utuu tottolfatanii argee,isaan in waa-me.
22 achumaanis bidiruu isaanii,ab-baa isaaniis dhiisanii isa duukaa in bu’an.

b.Yesuus gara Waaqaatti utuu ol hin ba’in fuula dura iddoo baayy’eetti **<u>wangeela ni lallabe, ni barsiise, ni fayyise.</u>**
  Isa inni barsiise kana bartoonni isaas akkasuma akka barsiisaniif isaanitti kenne.

- **Maat.4:-23-25 Dubbisaa**

23 yesusis guutummaa galiilaa keesa naanna'ee manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela mootumma waaqayyoo lallaba a, na-mootas dhukkubaa fi dhibee hundu-maatti fayyisaa ture.
24 oduun isaas sooriyaa hundumaatti dhaga'ame; yommus namoonni dhukkubanama kuffisu kan du'es hundumaa gara isaatti fidan; innis isaan in fayyise.
25 kana irratti tuuti sonaan guddaan kutaa biyya galiilaatii mandaroota kurnanii, yerusaalemii kutta biyya yihudaatii, yordaanos gamaas isa duu-kaa in bu'an.

c)Yeroo tokkotti shaakaluun hindanda'amu.Yesuus bartoota isaa wajjin waggaa sadii fi walakkaa **<u>lallabaa, barsiisaa, fayyisaa</u>** tureera. Kanaaf isaanii wajjin turuu isaa kanaan muuxannoo isaa isaaniif hireera. Waggaa tokkoof wangeela lallabaa, barsiisaa, dhukkubsatoota fayyisaa tureera.

- **Maar.1:-14-20 Dubbisaa**

14 yohannis cuuphaan mana hi-dhaatti dabarfamee erga kennamee boodee, yesus kutaa biyya galiilaa dhufee wangeela waaqayoo lallabe.
15 "barichi raawwatameera,mootum-maan waaqayyoos dhi'aateera ,yaada garaa geddaradhaa wangeelatti ama-naa!" jedhe.
16 yesus ciisa bishaan galiilaa bukkee utuu darbuu, simoonii fi indrii-yaasin obboleessa simoon kiyoo isaa-nii bishaanichatti utuu darbatanii arge; isaan qurxummi-qabduu turan.
17 yesus immoo, "na duukaa kottaa! anis nama kan walitti qabdan isinan godhadha" isaaniin jedhe.
18 isaan achumaan kiy- yoota isaanii achitti dhiisanii, isa duu-kaa in bu'an .
19 yesus takka adeemee, yaaqoobii fi yohannisin ilmaan zab-dewos, bidiruu isaanii keessa taa'anii kiyyoota isaanii utuu tottolfatanii arge.
20 inni achumaan isaan waame; isaanis abbaa isaanii zabdewosin hojjetootaa wajjin bidiruu keessatti dhiisanii, ye-sus duukaa bu'an.

d)Yesuus ergamoota 12n waamee gurmuu xixinnoo namoota (3-4tti) wangeela akka barsiisaniif lama lama godhee namoota gidduutti isaan erge. Kanaaf namoota 12 gadi kan ta'an gurmuu xixinnoo walitti qabuun indanda'ama.

- **Maat.10:-1 Dubbisaa**

1 yesus bartoota isaa kudha la-xuraa'ota akka baasaniif dhukkubaa fidhibee hundumaas akka fayyisaniif aboo isaaniif kenne.

e)Yesuus namoota **<u>70</u>** filee hojii wangeelaatiif gara gandaatti kan erge keessaa namooti lama hafanii gandichatti wangeela lallaban.

- **Luq.10:-1 Dubbisaa**

1 kana booddee immoo goofti-chi kan biraa namoota torbaata- mii lama4 mul'inatti hojjiidhaaf kennee,gara mandaraa fi iddoo inni ofii dha-quuf jiru hundumaatti lama lamaan of dura isaan erge * .

f)Yesuus **<u>lama yokiin sadii</u>** ta'anii maqaa koootiin kan walitti qabaman gidduutti nan argama jedha.

- **Maat.18:-20 Dubbisaa**

20 iddoo na-moonni lama yookiis sadii maqaa koo-tiin walitti qabamanitti, ani achitti isaan gidduutti nan argama"jedhe * .

g)Yesuus bartoota 12 keessaa namoota **sadii** addaan baasee kadhannaadhaaf waame(Pheexiroos,Yohaanis,Indiriyaas)

- **Yoh.1:-40 Dubbisaa**

40 bartoota lamaan dubii yohan-nis dhaga'anii , yesus duukaa bu'an keessaa, inni tokko indriiyaas obbo- leessa simoon phexros ture

h)Yesuus ergamoota **12n** akka ofii isaatiitti aboo isaanii kenne.

- **Maar.3:-13-15 Dubbisaa**

13 yesus gara gaaraatti ol ba'ee warra barbaades ofitti waame isaanis gara isaa dhufan.
14 isaa wajjin akka turaniif wangeela lallabuufis akka isaan erguuf,namoota kudha lama bartoota godhate; (isaan kana warriinni "ergamoota" jedhee immoo waa-me).
15 hafuurota hamoota baasuufis aboo akka isaan qabaatan godhe

i)Yesuus,bartooti isaa **iddoo hundumaa** dhaqanii wangeela akka barsiisan isaan abboome.

- **Maat.28:-18-20 Dubbisaa.**

18 yesus immoo gara isaaniitti dhi'aatee, "gooftummaan hundinuu waaqa irratti lafa irrattis anaaf kennameera * .
19 egaa dhaqaa, maqaa abbaatii fi ilmaatti kan hafuura qulqulluuttis isaan cuuphuudhaan saba hundumaa bartoota koo godhaa * !
20 waanan isin abboome hundumaa ee-guu isaan barsiisaa! kunoo,ani immoo hamma dhuma baraatti guyyaa hundu-maa isinii wajjin nan jira" isaaniin jedhe * .

2)Karoora Phaawuloos gurmuu xinnodhaan hojii wangeelaa hojjechuuf baafate.

a)Yeroo jalqabaaf Waldaa kiristiyaanaa ishee kakuu haaraatti gurmuu xinnoodhaan Misiyoonii kan ergan Waldaa kiristiyaanaa Antsookiyaatti;Isaanis **Phaawuloosii fi Barnaabaasiin** hojii Misiyoonummatiif addaan erga baasanii booda kadhataniifii hojii wangeelaaf isaan ergan.

- **Ho.E.13:-3 Dubbisaa**

3 yommus itti dabalanii soo-manii erga kadhatanii booddee warri hafan harka isaanii mataa jara lamaan irra kaa'anii, hojichaaf isaan ergan *

b)Yeroo hundumaa **gurmuu xinnoon** hojii wangeelaaf handhuura.(**Ximootiwos)**

- **Ho.E.16:-1-3 Dubbisaa.**

1 phaawulos karaa isaa itti fu-fee mandara derbee dhaqee mandara lisxiraattis darbe. achi im-moo ximotewos kan jedhamu dargag-geessi amane tokko ture; haati isaa yihudii wangeelatti amantee dha, ab-baan isaa immoo griikii dha * .
2 ximo- tewos amantoota lisxiraadhaa fi iqo-niiyum jiran biratti maqaa gaarii qabature.
3 phaawulos akka ximotewos isa duukaa adeemu barbaadee dhagna isa qabsiise. kana gochuun isaas, yihu-doonni naannoo sana jiraatan hundinuu abbaan isaa nama griikii ta'uu isaa beeku waan turaniif * .

c)**Phaawuloos** gurmuu xinnoodhaan hojiin wangeelaa akka hojjetamu caqase.

- **Ho.E.17:-1-3 Dubbisaa.**

1 mandaroota amfiipholiisii fi apholonyaa darbaniis, gara mandara tasaloniiqee, iddoo manni sagadaa warra yihudootaa ture dhu-fan * .
2 akkuma amala isaas phaawu- los mana sgadaa sanatti ol lixee, sanbata sadiis dubbii macaafa qulqul-luu isaaniin dudubbachaa ture * .
3 achumanan dubbicha isaanii ibsaa, masiihiin dhiphachuun warra du'an keessaas ka'uun, isaaf in ta'a akka ture, macaaficha keessaa dhugaa itti baase. akkasumas, "yesus inni aniisinitti labsu kun immoo, kristos ma-siihicha" in jedhaan ture * .

d. tajaajiloonni wangeelaa gurmuu xinnaadhaan hojiin wangeelaa akka hojjetamu beekanii gurmuu xixinnaa ni ijaaru.
Fkn. (Phaawulos: Aqilaa fi Phirsaaqilaa)
Hoj.Erg. 18:1-4
1 kana booddee phaawulos man-dara ateenaa dhiisee adeemee, gara mandara qorontos dhaqe * .
2 achittis yihudii biyya phonoxositti dha-late, maqaan isaa aqiilaa jedhamu tok-koo wajjin wal arge. klaawudiiyos moo-tichi warra roomaa, yihudii kan ta'e hundinuu mandara roomaa keessaa ak-ka ba, uuf abboomnaan namichi kun dhi'oo haadha manaa isaa phrisqiilaa wajjin biyya ixaaliyaatii dhufe; phaawu-los immoo isaan bira dhaqe * .
3 hojiin isaanii tokko waan ta'eefis isaan bira taa'ee hojjete; hojiin isaaniis dunkaana hodhuu ture * .
4 sanbata sanbata immoo mana sagadaa yihudootaa dhaqee, yihu-dootaa fi griikota amansiisuudhaaf isaa-nii wajjin dubbate.

namoonni gurmuu xinnaadhaan hojii wangeelaa hojjechuun hojii itti fufiinsa qabu akka hojjetan ni godha.
Isa dhaga'anii fi dhuga-ba'umsa dhaga'an namoota warra kan birraatti dabarsanii barsiisuu kan danda'an namoota amanamootti galfata ni kennu.
Namoonni kan dhugaa siif ba'anii fi ana irraa kan dhageesse dabarsanii warra kan birra akka barsiisaniif namoota amanamootti adaraa kenni.
2Ximo 2:1-2
1 ati immoo ilma ko! ayyaana isa kristos yesus nuuf kennutti jabaa-dhu * !
2 dhuga- baatota baay'ee duratti waan ana irraa dhageesse, namoota amanamoo warra kaan barsiisuufis ta'anitti hadaraa kenni * !
4.Amma gurmuu xixinnaadhaan wangeela lallabinnee namoota gara gooftaa akka fidnuuf sababa kan ta'e maal?
Kanatti fufee kan jiru kutaa macaafa qulqulluu keessaa dubbisi!

a.Waldootii kiristiyaanaa keessatti tajaajilli akkasii waan hin shaakalamneefii dha.
Luq.9:37-43
37 borumtaas gaaricha irraa yom-muu gad bu'an namoonni baay'een yesussii wajjin wal argan.
38 jarreen sana keessaa namni tokko sagalee isaa ol fuudhee, "yaa barsiisaa ilma koo tokkicha koo kana akka anaaf ilaaltuuf sin kadhaadha.
39 kunoo, hafuurri ha-maan mucaa koo ammaa amma qabee achumaan in caraansisa, lafaan dha'ee dhidhiitachiisee, hoomachas afaaniin baasee,rakkisee irra turee isa dhiisa.

40 isa akka baasaniif bartoota kee ka- dhadheen ture, isaan garuu hin dandee-nye" jedhe.
41 kana irratti yesus, "isin dhaloota hin amannee fi jajal'aa nana, hamma yoomiitti isinii wajjin jiraa-chuun anaaf ta'a? hamma yoomiittis ba'aa anatti taatu?" jedhee deebiseef; ergasii abbaa mucichaatiin, "ilma keeas fidi!" jedhe.
42 mucichi gara yesus dhufaa utuu jiruu, hafuurichi hamaan lafaan isa dha'ee dhidhiitachiise; ye-sus garuu hafuuricha hamaa sana ifa tee, mucicha fayyisee abbaa isaatiif galche.
43 humna waaqayyoo isa dan-da'aatti hundumti isaanii abjuu ta'an.

b.kiristiyaanonni walga'ii hafuura qabaachuu duwwaadhaan waan shaakalaniif. Gooftaa …………. hin fudhatan.

Luq 5:1-11

1 gaaf tokko yesus bishaan ciisaa genesaarex jedhamu bukkee in dhaabata ture; namoonii baay'een im-moo dubbii waaqayyoo isa irraa dha-ga'uudhaaf wal dhiibuudhaan isatti bu'an.
2 bidiruu lama qarqara bishaani-chaatti hidhamanii arge; qurxummi-qabduunis keessaa ba'anii kiyyoo isaa-nii in dhiqu turan.
3 bidiroota sana keessaa isa kan simoon yaabee, si-moonin bidruu isaa bishaanitti buusee, qarqara irraa xinnoo ishee jara gid-duutti akka butuuf gaafate; achumaan taa'ee, bidiricha irraa jara in barsiisa ture * .
4 dubbii isaa erga dhaabee bood-dee, simooniin "gara tuujjubichaatti hiiqi; qurxummii qabuudhaafis kiyyoo keessan darbadhaa! jedhe.
5 simoon immoo deebisee. "yaa barsiisaa edahalkan guutuu baay'ee itti dadhabne, homaas hin qabne amma garuu erga ati dubbattee dubbii keetiif jedhee kiy-yicha nan darbadha" jecheen * .
6 isaan kiyyoo isaanii yommuu darbatan, kiy-yoon isaanii hamma tarsa'uu ga'utti,qurxummii danuu qabatan * .
7 hiri-yoonni isaanii bidiruu biraa keessa kan turan dhufanii akka isaan garaaraniif hawwatan; isaanis dhufanii akka isaan gargaaraniif hawwatan; isaanis dhufaniifii, baay'ina qurxummii-dhaan guutan.
8 simoon phexros waan te'e kana yommuu arge, jilba yesusitti kufee, "yaa gooftaa sitti dhi'aachuun anaaf hin ta'u, ani nama cubbamaadha" jedhe.
9 simoonii fi isaa wajjin kan turan, hundinuu waa'ee qurxummii danuu qabuu isaaniitiif na'anii, dinqi-fatan.
10 yaaqoobii fi yohannis ilmaan zabdewos warri hojiidhaan hiriyoota simoon turan, dubbii kana akkuma warra kaanii raajeffatan . yesus yom-mus simooniin "hin sodaatin, si achi immoo nama kan walitti qabdu in taata" jedhe
11 bidiroota isaanii gara qarqaraatti erga baasanii booddee, hun-dumaa dhiisanii yesus duukaa bu'an * .

c.sababii gurmuu xinnaadhaan hojii mo'ichaa hin shaakalleef.

Maat 4:19

19 yesusis, "na duukaa bu'aa! anis nama kan walitti qabdan isin nan godhadha!" isaaniin jedhe.

d.anii fi isin utuu jireenyatti jirruu gooftaa arginee tajaajiluun nu irra jira.

Maat. 10:5-14

5 isaan kudha lamaan kana yesus ergee "karaa saba waaqayyoo warra hin ta'initti isin geessu irra hin gorinaa, mandara warra samaariyaa tokko illees hin lixinaa!

6 kanaa manna gara warra akka hoolotaa karaa irraa goranii mana israa'elii badanii dhaqaa * !
7 ak-kuma dhaqxaniinis 'mootummaan waaqaa dhi'aateera' jedhaa lallabaa * !
8 warra dhukkubsatoo fayyisaa, warra du'an kaasaa warra lamxaa'an qul-leessaa, hafuurota hamoota baasaa; ga-tii utuu itti hin basin fudhattan, isinis gatii utuu itti baasisin kennaa * !
9 adeemuudhaaf warqee, meetii yoo-kiis sibiila diimaa gadunfachuu hin barbaadinaa * ;
10 karaadhaaf korojoo, qomee lama, kophee ulees baachuu hin barbaadinaa; hojjetaan waan isa barbaachisu argachuun in ta'aaf *
11 mandara yookiis ganda kamitti illee yommuu galtan, nama ta'u barbaadaa, hamma iddoo sanaa adeentanitti isa bira turaa!
12 manichatti yeroo lixxanis nagaa dhi'eessaa.
13 manichi kanaaf kan male yoo ta'e nagaan keessan isa irra haa buufatu, garuu yoo isaaf hin malle ta'e nagaan keessan isiniif haa deebi'u *
14 eenyu illee yoo isin simuu dhaabaate, dubbii keessanis yoo-dha-ga'uu dhaabaate manicha sanaa yoo-kiis mandaricha sanaa yommuu baatan awwaara miilla keessan iraa dha-dha'adhaa * !

e. shaakala kana hojiidhaan argisiisuu barbaachisa.
Fkn. Ergamaan Phaawulosa " ani akkuman kiristoosiin fakkadhu isinis na fakkaadhaa!" jiedhee ofii isaa kirstoositti akka of fakkeesse, geggeessitoonni har'aa isa dhugaa ta'e fakkeenya Yesus fudhatanii, namootaaf fakkeenya ta'uudhaan, garaa gooftaatti akka fidan ni barbaachisa.

Maat. 12:28-30

28 ani garuu hafuura waa-qayyootiin hafuurota hamoota kanan baasu erga ta'ee mootummaan waa-qayyoo isin irratti dhufeera * .
29 "yookiis namicha jabaa sana duraan dursee yoo hidhe malee, atta-mitti namni mana nama jabaa tokkoo lixee mi'a isaa saamuu danda'a ree? erga isa saamuu danda'a * .
30 eenyu illee gara koo ta'uu dhaa-baate mormituu koo ti, akkasumas na gargaaree kan walitti hin qabne, in bittimsa * .

f. gurmuu xixinnaadhaan waa'ee wangeela Yesus kiristoos akka barsiifnuu fi lallabnnuf ija-jabina nuu kenna.

Hoji. Er. 5:42

42 ergamoonni guyyuma guy-yaatti mana qulqullummaatti, mana manattis, barsiisuudhaaf yesus. ma-siihii akka ta'e misraachoo himuutti gargar hin kunne * .

4.gurmuu xinnaadhaan (namoota 3-4) bu'aan wangeela namootatti lallabuu maal!
1.waa'ee lallaba wangeelaa gufuu baayyeen darbeera. Sodaan koos ni bada.
2.kennaa qabaniin gooftaa akka tajaajilan godha.
3.Miseensi gurmuu kadhannaa deggersa akka fudhatan ni godha. Hundumtuu akka kadhatan ni godha.
4.namootaa wajjin wangeela salphaatti akka lallaban ni godha.
5. wangeela dhugaa ba'uuf yoo kennaa hin qabanne iyyuu, kennaa addaa kan qaban wajjin ta'uudhaan hojii wangeelaa hojjechuun ni danda'ama. Kun immoo mala karaa lallaba wangeelaa lubbuu haaraa gara mana gooftaa fiduun akka itti fufu ni godha.
6.Lallaba wangeelaa itti fufuu.

7) lubbuu haaraa fi maatii isaa hundeessuu itti fufa.
Hirmaannaa. Gaaffiwwaan irraatti waliin dudubbadhaa!
Yeroo kophaakee wangeela lallabde sodaanii fi rakkoon si irra ga'e yoo jiraate himi!
Yeroo gurmuu xinnaadhaan wangeela lallabde bu'aa argatte dubbadhu!

5.karaa gurmuu xinnaa namoota warra amananiif jaalala kiristoos attamitti akka shaalte erga dubbiftee booddee dubbadhu!

Hoj.Erg. 2:43-47

43 dinqii-nii fi milikkinni baay'een harka erga-mootaatiin in godhamu, namoonni hun-dinuus waaqayyoon in sodaatu turan * .
44 kan amanan hundinuu walii wajjin iddoodhuma tokko turan kan isaan qaban hundinuus qixxee ture * .
45 arad-daa isaaniitii fi qabeenya isaanii gur-guranii, horii isaas hundumaafuu,akka isa baraachisetti in hiru turan * .
46 guyyaa guyyaatti yaada tokkoon ma-na qulqullummaatti deddeebi 'anii, ma-numa mana isaaniittis buddeena cabsa-tanii, gammachuudhaan garaa qulqul-luudhaanis nyaata isaanii waliin ga'anii in nyaatu turan.
47 isaan waa-qayyoon in galateeffatan, saba hundu-maa durattis ayyaana argatan; gooftaa-nis guyyaa guyyaatti warra fayyan amantootatti in dabale * .

6.gurmuu xinnaadhaan lubbuu haaraatti wangeela lallabuuf abboommii gooftaa akka ta'e sagalee waaqayyoo keessa barbaadi!

1) ergaa guddaa isa dhumaa fi abboommii guddaa dha.

Maat. 28: 18-20

18 yesus immoo gara isaaniitti dhi'aatee, "gooftummaan hundinuu waaqa irratti lafa irrattis anaaf kennameera * .
19 egaa dhaqaa, maqaa abbaatii fi ilmaatti, kan hafuura qulqulluuttis isaan cuuphuudhaan, saba hundumaa bartoota koo godhaa * !
20 waanan isin abboome hundumaa ee-guu isaan barsiisaa! kunoo, ani immoo hamma dhuma baraatti guyyaa hundu-maa isinii wajjin nan jira" isaaniin jedhe * .

2) tokkoo tokkoon kiristiyaanotaa warra kaan ergamoota yesuus akka goonu abboomamneerra.

Maat. 13: 52

52 Inni garuu, "ka-naaf barsiisaan seera durii mootummaa waaqaatiif bartuu ta'ee qopheeffame hundinuu abba manaa isa mana mi'a isaatii keessaa waan haaraa fi waan moofaa gad baasu fakkaata" jedhe.

3) ergamoonni warri namoota qaban murteessoo dha.

4) ergamoonni namoota danda'eettii qaban Waan ta'aniif tokko tokkoon fuudhanii hijii akka shaakalan gochuu barbaachisa.

Hoj.Er. 15:22

22 Namoonni yommus sagalee isaanii olfudhatanii , “kun sagalee” namaa miti sagalee waaqayyoo ti malee” jedhanii isa jajan * .

5) shaakala baayyee barbaachisan ergaa yesus kiristoos isa guddaa hojii irra oolchuu dha.

Maar. 16:20

20 Ergasii bartoonni dhaqanii iddoo halletti lallaban goof-taan immoo isaanii wajjin hojjete, dubbichas milikkitoota argamaniin in cimse *

6)walga’ii banamaa namoota 3-4tiin Karaa warra kan biraa ergamoota akka ta’aniif shaakalchisuu barbaachisa.

Hoj.Er. 18: 4-5

4 Sanbata sanbata immoo mana sagadaa yihudootaa dhaqee, yihu-dootaa fi griikota amansiisuudhaaf isaa-nii wajjin dubbate.

5 Siilaasii fi ximotewos biyya ma-qedooniyaatii erga qorontositti galanii phaawulos immoo kan biraa dhiisee dubbicha lallabuutti qabamee yesis masiihicha akka ta’e yihudootatti dhu-gaa ba’e *

Walitti qindoomina: boqonnaa kana keessaa waan haaraa hubatte jireenya kee wajjin wal bira qabee ilaaluu kan barbaadde barreessiitii hiriyoota keetti himi!

Karaa walga’ii banamaa namoota waamuu barbaadde lubbuu haaraa 7 maqaa isaanii barreessi!

Kadhata: namoota warra lubbuu haaraa 7 maqaa isaanii barreessite sana lapheen isaan akka gooftaa fudhatuuf yeroo hundumaa isaanii wajjin kadhachuun si irra jira.

Boqonnaa 2

Walga'ii banamaan karaa gurmuu xinnaa kadhannaadhaan wangeela dhugaa-ba'uu dha.

Maat. 18:18-20

18 "Ani dhuguman isiniin jedha; waanumti isin lafa irratti hiitan, waaqa irrattis hidhamaa in ta'a
waanumti isin lafa irratti hiiktan immoo, waaqa ir-rattis hiikamaa in ta'a *
19 Ammas isiniin nan jedha; isin keessaa namoonni lama biyya lafaa kana irratti waa'ee waan tokkootti
walii galanii yoo kadhatan abbaa kooisa waaqa irraa biraa wanti isaan ka-dhatan in kennamaaf * .
20 Iddoo na-moonni lama yookiis sadii maqaa koo-ttin walitti qabamanitti, ani achitti isaan gidduutti
nan argama" jedhe * .

Waraana addunyaa isa 1ffaa xiyyaaronni Jarmanii xiyyaara Ingilizii rukutee ture.
Sababiin isaa yeroo hundumaa xiyyaarri Jarmanii lama ta'anii rukutuuf ni dhufu. Xiyyaarri Ingilizii tokko taatee waan rukuttuuf salphaatti rukutamti.
Wanti kun macaafa qulqulluu keessaa seera keessa deebii boqonnaa 32:30 irratti " namni tokko attamitti nama kuma ari'ataa ture? Warri lamaaniis attamitti namoota kuma kudhan ari'ataa turan? " kan jedhu dubbisiitii jireenya isaanii wajjin wal bira qabi! Xiyyaaronni warra Ingilizii sun rukutuu danda'aniiruu? Rukuttaan rasaasa xiyyaara tokkoo kiilomeetirii 2.4 keessa lixee rukutuu ni danda'aa? Xiyyaaronni lama al tokkicha yoo dhukaasan, akka yaada kootti meetirii 2.4 si'a 2 meetirii 4.8 keessa diinota galan duwwaa waan balleessan natti fakkaata. Meetirii 240 keessa xiyaarota galan rukutee waan balleessu fakkaata.
Akka waraana Jaappanii fi Ameerikaan akka karoora waraanaa baafatan nus amantiidhaan sagalee Waaqayyoo kana hojii irra oolchuudhaan humna Waaqayyoo fi dinqii isaa shaakaluu qabna. Sagalee Waaqayyootti amanuudhaan garaa tokkoon iddoo tokkotti Waaqayyoon yoo kadhanne deebii kadhannaa keenyaa ni arganna.

Maalummaa meeshaa kadhannaa fi ogummaa hafuuraa karaa sagalee isaa attamitti arganna?

1)Kennaan Yesus kenne humna.

Lu. 9:1

2)Maqaa Yesusiin kadhachuun nu irra jira.

Yoh. 14:14

14 waanuma tokko isin maqaa kootiin kadhat-tan ani nan raawwadha" jedheen * .

3)karaa dhiiga Gooftaa Yesusqulqulloota ta'uu dandeenya.

Ibi.10:19

19 Egaa yaa obboloota ko! yesus dhiiga isaa nuuf dhangalaasuu isaatiin gara iddoo isa
hundumaa irra caalaa qulqulluutti galuudhaaf ija jabina qab-na * .

4)soomaa fi kadhannaadhaan waan kadhannu hundumaaf deebii Waaqayyo biraa argachuu ni dandeenya.

Da. 9:13

13 Akkuma seera mu-see keessatti caafametti wanti hamaan kun hundinuu nu irra ga'e; haa ta'u iyyuu malee, nuyi yakka keenyattii deebi'uudhaan, amanamummaa isaas qalbifachuudhaan, waaqayyo gooftaan keenya fuula ifaadhan akka nu ilaalu hin goonne * .
5)kadhannaan balbala mana waaqaa banuu akka danda'u nan arge.
Maat. 16:19
19 Ba-naa mootummaa waaqaa siifan kenna; waanumti ati lafa irratti hiite, waaqa irratti hidhamaa in ta'a; waanumti ati lafa irratti hiikte immoo waaqa irrattis hiikamaa in ta'a" jedhe * .

2.kadhannaan ogummaa hafuura qulqulluu ti. Kadhannaan attamitti hijii hojjeta?
1)yeroo kadhannu hafuurri qulqulluun Hojii ni hojjeta.
Lu. 11:13
13 Egaa isin hamoota taatanii utuu jirta-nii, ijoollee keessaniif kennaa gaarii kennuu erga beektanii abbaan keessan inni waaqa irraa immoo hammam isin caalaa warra isa kadhataniif hafuura qulqulluu kenna!" jedhe.

2)karaa humna hafuura qulqulluu ergamoonni Waaqayyoo dhufanii hojii gooftaa akka hojjetan ni godha.
Ibi. 1:14
14 Isaan kun hundinuu hafuurota hojii, warra fayyina argachuuf jiraniif hojjechuudhaaf ergaman mitii

3)yeroo kadhannu naannoon keenya geeddaramuu ni jalqaba.
Ast. 4:14
14 Mootuu ta'uun kee iyyuu yeroo akkasiitiif yaadame ta'a, maaltu beeka? yeroo akkasii kanatti ati callu-ma jettee yoo dhiifte immoo, yihudoo ta kan furuu fi hortee abbaa keetii garuu in dhumtu" jedhee Astee-ritti in dhaame * .

4) deebii kadhannaa keenyaaf nama ni erga. (Yeroo maatiin Qornewoos kadhatan ergamaan pheexirosiin kara hafuura qulqulluu ni erge.
Hoj. Er. 10:1-19
1 Namichi qorneelewos jedha-mu tokko mandara qiisaariyaa keessa jira ture; inni kutata waraana warra roomaa "ixaaliqaa" jedhamee waamame irratti angafa dhibbaa ture;
2 Inni nama waaqayyoof bule, maatii isaa hundumaa wajjinis waaqayyoon kan sodaate ture; warra yihudootaa keessaa dadhaboota kan turan baay'ee in gargaare; yeroo hundumaattis da-dhabbii malee waaqayyoon in kadhata ture.
3 Gaaf tokko akka sa'aatii salga-faatti mul'ata atge; mul' atichattis erga-maan waaqayyoo tokko iddoo inni jiru dhufee, "yaa qorneelewos!" jedhee itti dubbate
4 qorneelewos yommus fajajee isa ilaalee sodaachaa, "maalinni yaa gooftaa?" jedhee gaafate Ergamichi immoo deebiseefii, "waa-qayyo kadhata kee dhaga'eera, dadha-boota gargaaruu kees yaadateera.
5 Ammas namoota yopheetti ergiitii simoon isa phexros jedhamu waamsisi.

6 Innoo simoon isa gogaa duugu bira keessummummaa buufatee jira; manni simoon immoo isa galaana qarqaraa ti" jedheen.
7 Ergamichi isatti dubbatee erga adeemee booddee, hojjetoota ma-na isaa keessaa nama lama, warra lolyuu isaa keessaa nama lama, warra loltuu isaaf amanaman keessaa immoo, nama waaqayyoon sodaatu tokko ofitti waamee,
8 waan hundumaa isaanitti himee, yopheetti isaan erge *
9 Borumtaas warri ergaman utuu adeemanii mandara yopheetti dhi'aa-tan. phexros immoo akka sa'aatii ja'af-faatti kadhachuudhaaf bantii mana isaa-nii isa diriiraatti ol ba'e.
10 inni yommus beela'ee, waan nyaatu barbaade; garuu utuu nyaanni isaaf qophaa'uutti jiruu, of wallaalee mul'ata arge.
11 Bantiin waaqaa banamee wanti akka baallee uffata guddaa mataa afuriin hidhamee gara lafaatti utuu gad buufamuu arge.
12 Bineensonni miilla afur qaban lafa irra kan munyuuqan, qilleensa keessa kan balali'anis hundinuu uffata sana keessa turan.
13 Sagaleen immoo, "phexros ka'ii, qaliitii nyaadhu!" je-dhee itti dubbate.
14 phexros garuu, "matumaa kun hin ta'u, yaa gooftaa waan ciiggaasisaadhaa fi xuraa' aattiilaalamu takkaa nyaadhee hin beeku" jedheen * .
15 Ammas sagalichi si'a lam-maffaa itti dubbatee, waaqayyo kan qulleesse, ati xuraa'aatti hin ilaalin!" jedheen * .
16 kun immoo si'a sadii ta'e, wanti akka baallee uffataa sunis achu-maan gara waaqaatti deebi'ee ol fuu-dhame.
17 phexros waa'ee hiikaa mul'ati-cha argee sanaaf yaada isaatti utuu dhiphatuu, kunoo, namoonni qorneele-wos biraa ergaman, mana simoon iy-yaafachaa dhufanii, balbala dura ga'an
18 keessummaan, simoon inni phexi-ros jedhamu tokko, mana kana jiraa laata?" jedhanii waamanii gaafatan * .
19 phexros amma iyyuu waa'ee hiikaa mul'ata argeetiif utuu yaadaa jiruu, hafuurri qulqulluun, "kunoo, jarri tok-ko4 alaa si barbaadu * ;
Hirmaannaa: gaaffiwwan kana irratti walii wajjin duddubbadhaa!
Utuu lubbuu haaraa gara gooftaa hin fidin dura kadhannaan maaliif barbaachisaa ta'e?

3.yeroo gurmuu xinnaadhaan kadhatamee dinqii fi humni haara'umsaa maal?
1)Yesus bartoota isaa fudhatee gaaratti erga ol ba'ee booda yeroo sadii kadhate akka aduu ni ife, uffati isaas ni calaqqise.
Lu. 9:28
28 Kana dubbatee akka guyyaa sad-deetti booddee, phexrosii fi yohanni-sin yaaqoobinis fudhatee kadhachuu-dhaaf gara gaaraatti ol ba'e *

2)kadhannaan hafuuraa gurmuu xinnaa lolee mo'uuf Mala gabaabaa dha. Boqonnaa kana keessatti yeroo warri Isiraa'el Amaaleqotaa wajjin wal lolan, yeroo Museen gara Waaqayyotti iyyate Aaronii fi Hoor harki musee akka hin dadhabneef ni gargaaru turan. Yeroo sanatti warri Isiraa'el Aamaaleqota ni mo'an. Kanaaf boqonnaa malee kadhachuuhojii barbaachisaa dha.

Se. Ba. 17:11-12

11 Barri kee ga'ee yommuu duutu, abboota kee birattis yommuu awwaa-lamtu sanyii kee keessaa tokko iddoo kee mootii nan godha, innis ilmaan kee keessaa tokko in ta'; mootum-maa isaas nan jabeessa.

12 Inni mana qulqullummaa anaaf in ijaara, ani immoo teessoon isaa bara baraan jabaatee akka dhaabatu nan godha *

3)Dhukkubsatoota ni fayyisu. Dhukkubsatoota harka irra kaa'anii kadhachuudhaan fayyisuun ni dabda'ama. Kanaa ala kan kadhatan of tuuloo ni ta'u. kanaaf tokkummaadhaan kadhachuun gaarii dha.

Yaaq.5:16

16 Yoos dhukkubatti akka fayyifamta-nitti cubbuu keessan walitti himadhaa, waliifis kadhadha! kadhannaan nama qajeelaa waan baay'ee hojjechuu in danda'a *

4) tokkummaa irratti aboo kadhachuu ni argisiisa.

Fkn. Muki tokko kophaa isaa boba'uu hin danda'u, yoo kuka 2 yookiis 3 ol ta'e malee. Akkasuma tokkummaadhaan yoo kadhatan humna dinqisiisaa arguu ni danda'u.

Se.Ke. 32:30

30 kattaan isaanii yoo isaan gurgure malee, waaqayyo yoo gad isaan dhiise malee, attamitti namni tokko nama kuma ari'uu danda'a? yookiis attamitti namni kumni kudhan nama lama baqata'a

5) garaa guutuudhaan yoo kadhatan dinqii garaa garaa ni argu.

Maat. 18:20

20 Iddoo na-moonni lama yookiis sadii maqaa koo-tiin walitti qabamanitti, ani achitti isaan gidduutti nan argama" jedhe * .

6) namoonni lama ta'anii yoo hojjetan kennaa gaarii ni argatu.

Lall. 4:9

9 wanti lama ta'anii itti dadhabanii hojjetan gatii gaarii waan qabuuf, lama ta'uun kophaa ta'uu irra in wayya;

7)Funyoon sadii ta'ee walitti yoo fo'ame dafee hin citu. Kana jechuun tokkummaadhaan wanti hojjetamu gaarii ta'a jechuu dha.

Lall.4:12

12 namni tokko nama kophaa adeemu tokko human caalee yoo kuffise warri lama ta'anii adeeman isaan mormuu in danda'u; fo'aan dacha sadiin walitti fo'ame dafee hin citu.

8.Bara kakuu haaraa amantoonni warri duraa tokkummadhaan yeroo kadhatan humni haara'inaa jireenya isaanii keessatti ni mullate.

Ho.Er. 2:41-47

41 Warridubbi isaa fudhatan in cuuphaman; kanaaf guyyaa sanatti akki lubbu ku-ma sadii isaanitti in dabalaman *
42 Amantoonnis barsiisa ergamoo-taatti, tokkummaa isaanii cimsachuutti buddeena cabsachuutti kadhata godha-chuuttis qabamanii jiraatan * .
43 dinqii-nii fi milikkinni baay’een harka erga-mootaatiin in godhamu namoonni hun-dinuus waaqayyoon in sodaatu turan * .
44 kan amanan hundinuu walii wajjin iddoodhuma tokko turan kan isaan qaban hundinuus qixxee ture * .
45 Arad-daa isaaniitii fi qabeenya isaanii gur-guranii, horii isaas hundumaafuu, akka isa barbaachisetti in hiru turan * .
46 Guyyaa guyyaatti yaada tokkoon ma-na qulqullummaatti deddebi’anii, ma-na qulqullummaattis deddeebi’anii, ma-numa mana isaaniittis buddeena cabsa-tanii, gammachuudhaan garaa qulqul-luudhaanis nyaata isaanii waliin ga’anii in nyaata isaanii waliin ga’anii in nyaatu turan.
47 Isaan waa-qayyoon in galateeffatan, saba hundu-maa durattis ayyaana argatan; gooftaa- nis guyyaa guyyaatti warra fayyan amantootatti in dabale * .

9)tokkummaadhaan kadhachuun humna hafuura qulqulluu fi aboo argachuuf karaa isa dhugaa dha.

Hoj.er. 4:31 dubbisaa!

31 Isaan kadhata afaanii fixuunii fi id-doon isaan itti walitti qabaman so-cho’uun wal faana ta’e hundumti isaaniis hafuura qulqulluudhaan guuta-manii. dubbii waaqayyoo ija jabum-maadhaan dubbachaa turan * .

10)yeroo hundumaa tokkummaadhan kadhachuun nu yaachisa, sababiin isaa,

1. balbala wangeelaa kan banuu dha.

2.dhoksaa wangeelaa mulli’isa

Qol. 4:3 dubbisaa!

3 Nuyis dhoksaa kristos isa ani amma waa’ee isaatiif hidhamee jiru himuudhaaf waaqayyo karaa dubbi-chaa akka nuuf banuuf nuuf kadh-dhaa * !

4.Gurmmuu xinnaa wajjin wangeela lallabuu fi kadhachuun Waaqayyoo fi namoota kan biraa wajjiin walitti nama ni fida. Macaafa qulqulluu keessatti akkaataan kadhannaa fi humnni kadhannaa ni argama.

1)Ergamoonni attamitti tokkummaadhaan kadhachuu jalqaban? Murtoon isaanis attam ture?

a.garaa tokkotti ta’anii utuu gaargar hin kutin cimaanii yommuu kadhatan hafuurri qulqulluun guyyaa shantammaaffaatti isaan irra ni bu’e.

Ho.Er. 1:10-14 dubbisaa!

10 Utuma isaan karaa inni ol ba’e sa-nattii ija hin buqqifatin, kunoo na-moonni uffata adaadii uffatan lama isaan bukkee dhaabatanii * ,

11 “Isin na-moota galiilaa, maaliif dhaabattanii waaqa keessa ilaalaa jirtu? yesus, inniisin biraa gara waaqaatti ol fudhatame kun, akkuma amma itti gara waaqaa dhaquu isaa argitan kanatti immoo deebi’ee in dhufa” jedhaniin * .
12 kana booddee ergamoonni gaara ejersaatii gara yerusaalemitti deebi’an; gaarichi mandaricha irraa adeemsa guy-yaa sanbataa, kunis akka dhundhuma kuma lamaa in fagaata ture.
13 yommuu deebi’an immoo mana isa keessa turan kutaa olaanutti galan. Isaanis phexros yohannis, yaaqoob, indriiyaas, fi-liphos, toomaas, bartolomewos, maa-tewos, yaaqoob ilma alfewos, simoon isa “hinaafticha” jedhamee beekameefi yihudaa ilma yaaqoob turan * .
14 Isaan kun hundinuu dubartoota tokkoo wajjin, maariyaam haadha yesus, obbo-loota isaa wajjinis yaada tokkoon ka-dhataaf of kennanii turan *

b.Ho.Er.4:23-31 dubbisaa!
23 Phexrosii fi yohannis akkuma gad dhiifamaniin, gara jara isaaniitti deebi’anii, luboonni warri angafoonni, maanguddoonnis waan ittiin jedhan isaanitti himan.
24 Isaan yommuu kana dhaga’an hundumti isaanii erga takkaa sagalee isaanii ol fudhatanii, waaqay-yoon kadhatanii, “Gooftaa guddaa, si’I waaqaa fi lafa, galaanas, isaan kana keessa kan jiran hundumaas kan uu-me * .
25 Hafuura qulqulluudhaan afaan naa’oo kee Daawit abaabilii keenyaan, ‘warri saba waaqayyoo hin ta’in maaliif ori’u? sabni hundinuus hamaa gochuudhaaf maaliif akkasumaan dhama’u?
26 Mootonni biyya lafaa lolaaf ka’an gooftichaa fi masiihii isaatti bu’uudhaaf gurguddoonni garee waammatan’ jette *
27 “Eyyee, dhuguma mandaruma kanatti iyyuu, herodisii fi phonxos philaaxos, warra saba waaqayoo hin ta’inii fi namoota Israa’elii wajjin hojjetaa kee isa qulqulluu, yesus isa atiisa dibde irratti, walii galan * .
28 ka-naan ati human keetii fi yaada keetiin, akka ta’uuf kan ati dur murtoo goote, raawwatan * .
29 Ammas yaa gooftaa, doorsisa isaanii ilaali, hojjetoonni kee soda malee dubbii kee akka dubbata –niif, ija jabummaa kenniif * !
30 maqaa yesus hojjetaa kee isa qulqulluutiin dhukkubsatoota fayyisuudhaaf, milik-kitaa fi dinqii garaa garaas gochuu-dhaaf, harka kee diriirsi!” jedhan.
31 Isaan kadhata afaanii fixuunii fi id-doon isaan itti walitti qabaman so-cho’uun wal faana ta’e hundumti isaaniis hafuura qulqulluudhaan guuta-manii, dubbii waaqayyoo ija jabum-maadhaan dubbachaa turan * .

1.Dubbii Waaqayyoo warra hin amananiif mulli’inatti dubbachuuf ija jabina Waaqayyoon ni kadhatan.
2.Maqaa Yesusiin yommuu kadhatan warri dhukkubsatan fayyanii dinqii akka argan ni kadhatan.
3.hafuurri qulqulluun namoota hundumaa irra akka bu’uu ni kadhatan.
Erga kadhatanii booda iddoo jiran sanatti socho’I lafaa ta’ee, namoonni hundinuu sodaan Waaqayyoo isaan ni qabate. Humnn hafuura qulqulluu erga argatanii mulli’inatti dubbii Waaqayyoo dubbatan.

2.Fakkeenya ergamaa Phaawulos: attam ta'an?

Ho.Er.16:16-28 dubbisaa!

16 Gaaf tokko nuyi gara iddoo kadhataatti utuu adeemaa jirruu, xom-boreen hafuura "Hooda dubbachiisu" of keessaa qabdu tokko nutti dhufte; isheen hooda dubbachuu isheetiin ho- rii baay'ee gooftota isheetiif in gal-chiti turte *

17 Isheen "Namoonni kun hojjetoota Waaqayoo aabbaa ti; karaa fayyinaa isinitti in himu" jettee iyyaa phaawulosii fi nu duukaa in adeemti turte *

18 kanas guyyaa baay'ee goote. phaawulos garuu aa-ree itti garagalee hafuurichaan, "ma-qaa yesus kristosiin akka ishee kees-saa baatuuf, sin abbooma!" jedhe; hafuurichi achumaan ishee keessaa ba'e.

19 gooftonni xomboree kanaa garuu abdiin horii arganna isaanii akka cite yommuu baratan, phaawu-losii fi siilaasin qabanii, daddarba-chaa gara lafa gabanii daddarba chaa gara lafa gabaatti, fuula warra biyya seerrateniitti geessan.

20 erga-moota sana fuula ajajjuu warra roo-maatti dhi'eessanii, "jarreen kun mandara keenya raasaa jiru. isaan yihudoota * .

21 amala nuyi warri roo-maa fudhachuun, ittin hojjechuunis nuuf hin taane nu barsiisaa jiru" jedhan.

22 kana irratti namoonni baay'een phaawulosii fi siilaasiin mormuudhaaf jara kanatti dabalatan; ajajjuuwwan warra roomaa sunis uf-fata isaanii irratti tarsaasanii, ulee-dhaan akka reebaniif abbooman *

23 rukuttaa baay'eedhaanis erga isaan reebsisanii booddee, mana hidhaatti isaan galchisiisan; achittis jabeessee akka isaan eeguuf, eegduu mana hi-dhaa abbooman.

24 Eegduun sunis aja-ja akkanaa fudhatee, kutaa mana hi-dhaa isa gara keessaatti isaan gal-chee miilla isaaniis jirma ulfaataa lama gidduutti jabeessee hidhe,

25 Gara halkan walakkaatti phaa-wulosii fi siilaas waaqayyoon kadha-tanii faarfatan; warri hidhaman im-moo isaan in dhaggeeffatu turan.

26 Dingatas hamma hundeen manicha hidhaa raafamutti socho'I lafaa gud-daan ta'e; achumaan balbalooni ma-nicha hidhaa hundinuu banamanii, hidhaan warra hidhamanii hundinuus in hiikaman.

27 namichi mana hidhaa eegu sun warreeree hirribaa damma-qee, balbaloonni mana hidhaa bana muu yommuu argee, warri hidhaa bana-muu yommuu argee warri hidhaman waan sokkan se'e; kanaafis billaa isaa luqqifatee of ajjeesuu barbaade *

28 phaawulos garuu sagalee guddaa-dhaan, "waa of hin godhin! nuyi hundumti keenya as jirra" jedhee itti iyye.

Ergamaan Phaawulos Dubartiitti ishee hafura tolchaatiin qabamte argee hafuura hamaa sana maqaa Yesusiin ifatee keessaa ni baase. Dubartiittiin dura bu'aa isaanii waan turteef erga isheen hafuura hamaati fayyite booda warri mana sanaa ishee ni jibban. Kana booda Phaawwuloosii fi Siilaasin mana hidhaatti ni galchan.
Garuu Phaawwulosii fi Siilaasi mana hidhaa keessa taa'anii faarfannaa fi kadhannaadhaan Waaqayyoon ni waaqessan. Achumaan manni hidhaa sun ni raafame, hidhaa harka isaanii irraa ni harca'e, balballi mana hidhaa sanaas ni baname, Phaawwulosii fi Siilaas garuu manicha hidhaa sana keessaa ala hin bane. Kana booda waardiyaan mana hidhaa sanaa of ajjeesuuf billaa isaa luqqifate, Phaawwulos garuu, " waan tokko illee hamaa of irratti hin godhin, nu hundinuu as ni jirra" jedhe dubbate.
Eegaan mana hidhaa sanaa "amma fayyuudhaaf maal godhu" jedhee gaafate, inni immoo deebisee Yesusitti amani ni fayyita" jedheen. Kana booda innis maatiin isaan Waaqayyotti amananii fayyan.

5.gurmuu xinaan walitti fufanii yoo kadhatan guddatanii waldaa kiristiyaanaa ni ta'u.
Sababiin guddina isaanii maal?
Yoh. 15:5-8 dubbisaa!
5 animuka waynichaa ti isin immoo da-moota isaa ti isin immoo da-moota isaa ti; inni anatti qabatee jiraatu anis isatti jiraadhu, isa ija baay'ee kan godhatu; anatti gargar baatanii waan tokko illee gochuu hindandeessan *
6 Namni anatti qabatee hin jiraanne akkuma dame sanaa in gatama, in gogas; damoota akka akkasiis walitti qabanii ibiddatti in naqu, in gubatus.
Kadhannaadhaan firii baayeen ni argama. Iddoo kanatti tokkummaadhaan kadhachuun bu'aa baayyee argamsiisuu akka danda'u ni dubbata. Sababiin isaa tokkummaadhaan yeroo kadhannu mukinni Wayinii/ Yesus nyaataa fi humna nuuf nikenna.

6.Jireenya kadhannaa warri jiraatan yeroo hojii wangeelaa hojjetan ija baayyee ni godhatu.
Guyyaa guyyaatti amantoonni gurmuu xinnaa wajjin yoo kadhatan dachaa ni guddatu.
1.Waraqata irratti mata-duree kadhannaa galmeessuudhaan walitti fufanii kadhachuu akka qaban beekuu isaan barbaachisa.
2.Maqaa lubbuu haaraa fi mata-duree kadhannaa isaa galmeessuudhaan guyyaa guyyaatti kadhachuu.
3.Namoonni sun maal akka barbaadan gafatanii hubachuu.
4.Mata duree kadhannaa wal jijjiiruudhaan tokkummaadhaan kadhachuu.
5.Waaqayyo tokkoo tokkoo isaanii akka geggeessu kadhachuu, yeroottis argamanii kadhachuu.
Walitti dhufeenya: boqonnaa kana keessatti waan haaraa hubatte barreessii namoota kan biraa wajjin dudubbadhu!
Maqaa namoota haaraa fi namoota dura turan sadii barreessi!
Dura bu'aadhaaf guyyaa guyyaatti kadhadhu!

Kadhannaa: lubbuu haaraa fi warra dura turan amantoota gurmuu xinnaa namoota 3-4 harka walqbatanii tokkummaadhaan kadhachuu akka danda’an gooftaa akka isaan gargaaru kadhachuu.

Boqonnaa 3
Walga'ii banamaa gurmuu xinnaa wajjin walitti dhufeenya godhachuun hojii wangeela lallabuutiin namoota booji'uu.
Yoh. 1: 39-42 dubbisaa!
Walitti dhufeenya gurmuu xinnaa jechuun: naannoo keessa jirannu kan akka maatii, waldaa kiristiiyaanaa, waajjira, mana barumsaa, jireenya hawaasaa gutummaatti kan jiraatan jechuu dha.
Walitti dhufeenya gurmuu xinnaa jechuun lubbuu haaraa gara gurmuu keenyaatti waamuu jechuu dha. Kana jiechuun nu wajjin warra argaman kadhannaa fi hojiitti cimoo akka ta'an gargaaruu dha.
Kiristiyaanummaan amantii utuu hin ta'in walitti dhufeeny qabaachuu dha. Nuyi warra dhugaatti walitti dhufeenya qabanii fi tokkummaadhaan hojjetanii dha malee warra amantii duwwaa miti.
Macaafa qulqulluu keessaa barbaadii dubbisaa!

1)Kiristiyaanonni gatii guddaa qaban, namoota warra Waaqayyoo fi namootaa wajjin garaa guutuu fi qalbii guutuudhaan tokkummaatti jiraatanii dha.
Tokkummaa kanaan lubbuu haaraa jaallannee gara gooftaa fiduun nu irra jira. Nuyi warri gara bara dhumaatti jirru lubbuu haaraa gara gooftaa fiduudhaan hafuurri qulqulluun jireenya keenya keessa akka jiru ni mullifna.
Maat.22:37-40 dubbisaa!

2)Yesus kiristoosiin karaa gara tokkummaa Waaqayyotti galuu ni dandeenya. Lubbuun keenyas fayyuu kan dandeessu Yesusitti amanuu duwwaadhaan.
Yoh.14:6 dubbisaa!

3)sagalee isaa dubbisuu fi kadhannaadhaan gara Waaqayyotti dhi'aachuu. Karaa kadhannaa yommuu Waaqayyo wajjin tokkummaa godhannu jireenyi keenya ni guddata. Nuyi sagalee Waaqayyoof abboomamuun ni irra jira.
Yoh. 5:19-20 dubbisaa!

4)nuyi gara Waaqayyoo ilaaluudhaan yaada Waaqayyoo ibsuu nu barbaachisa.
Maat. 11:27 dubbisaa!

2.Mala lallaba wangeelaa isa gaariin lubbuu haaraa gara gooftaa fiduu dha.

1ffaa. Dhug ba'umsa hiriyyummaa, firoomaa fi ollummaa. 75-90%	Dhuunfatti yeroo ofii isaaniitti kan amanan 2-3%
Dhuga ba'umsa Karaa hojettoota wangeelaa fi tajaajiltootaa %5-6	Deemanii dhugaa bu'uudhaan % 1-2
Dhuga ba'umsa barumsa dilbataatiin %4-5	Sababa adda addaatiin %1-2
Karaa dhuga ba'umsa waldaa kiristiyaanaa %2-3	Karaa dhuga ba'umsa walga'ii hafuuraa %0.5

1)Eenyutu garaa gooftaatti si waame? Namoota kuma kudha afur(14,000) gaafadhu!
Murtoo: sararaa armaan ol jiran irraa namoonni attamitti gara gooftaa akka dhufan ilaaluu ni dandeenya.

2)Namoonni baayyeen karaa dhuga ba'umsaa fi walitti dhufeenya hiriyyaa, firaa fi ollaa wangeela dhaga'anii goftaa Yesusiin akka fayyisaa lubbuu isaaniitti fudhataniiru. Ani eenyunan gara gooftaa fide?

3. tokkummaadhaan wangeela lallabuun maaliif karaa ce'umsaa ta'e?
1) Nama hundumaa Waaqayyoof kan filataman gochuu dha. Sababiin isaa addunyaa kana irra namoota biliiyoonii 7 jira. Garuu kan akkaee Waaqayyoof addaan ba'e hin jiru.
2) tokkummaan eebba Waaqayyoo waan ta'eef.
3) mo'ichi tokkummaahojii humna qabeessa waan ta'eef.
4)dubbachuun karaa tokkummaa ittiin shakalan qofaa waan ta'eef.
5) tokkummaa keessa wal jajjabeessuun waan jiruuf.
6) tokkummaa keessaan jabina waan argannuuf.
Hirmaannaa : Nama lama taatanii wanta gaarii 3 hirmaadhaa!
Fkn. Ati nama gaarii, hijii gaarii kan jaallattu, namaaf garaa kan laaftu … dha.

4.Tajaajila lubbuu haaraatiin laphee lubbuu haaraa banuu. Karaa tajaajiltootaa argadhu!
1) yeroo gammachuu dhaqanii kennaa kennuufii
Fkn. Yeroo ayyaana dhaloota gooftaa, yeroo gaa'elaa, yeroo eebbaa …
2) yeroo jajjabeessun barbaachisu tokkummaadhaan dhaqanii jajjabeessuu.
Fkn. Yeroo gaddaa, balaa, dhukkubaa …. Tokkummaadhaan turuu ni barbaachisa.
3) lubbuu haaraadhaaf akka isa barbachisetti tajaajiluu.
Fkn. Ijoollee isaa kunuunsuu fi hojii gargaaruu k.k.f.
4)kennaa kennuudhaan tajaaliluu
Fkn.   Nyaata wajjin nyaachuu
Bunaa fi shaayyee afeeruun tokkummaa argisiiuu
Macaafa bitanii kennuufii
5) yeroo wajjin qabaachuu
Lubbuu haaraa wajjin torbanitti guyyaa tokko wajjin turuu

5.tokkummaan sun sadarkaa 6 qaba. Dura bu'aa walga'ii banamaa turban 12 sdarkaa ja'aanuu wajjin tokkuummaa qabaachuu gaafachuu
Sadarkaa 1.lubbuu haaraa wajjin buna yookiis shaayee dhuguu
Sadarkaa 2.lubbuu haaraaf kennaa xinnaa kennuufii
Sadarkaa 3.lubbuu haaraa wajjin nyaata nyaachuu
Sadarkaa 4.lubbuu haaraan sun kan inni barbaadu gochuufii
Sadarkaa 5.yaadaan lubbuu haaraa gargaaruu
Sadarkaa 6.lubbuu haaraa wajjin erga nyaata nyaatanii booda kanna guddaa kennuufii

6. walga’ii banamaadhaan lubbuu haaraa warra gara Gooftaa dhufanii wajjin waaqeffachuu.
1)sagantaa simannaa qopheessuu
2)yeroo waaqeffannaa faarfannaa salphaa faarfachuu
3)walga’ii beeksisuu
4)dhuga-ba’umsa

7.lapheen lubbuu haaraa akka banamuuf dhuga-b’umsa mataa ofii dura barreessuu
Googtaa utuu hin fudhatin dura jireenyi isaa maala akka ture dhuga-ba’umsaaf akka ta’utti barreessuu
Ho.Er. 26:1-23 dubbisaa!
Gooftaa utuu hin fudhatin dura jireenyi isaa attama akka ture gabaabsii barreessi! Garuu seenaa jireenya kee darbee fi cubbuu baayyee dubbachuun gaarii miti.
Fkn. “utuun Gooftaa hin fudhatin hattuun ture, amma garuu namaa nagaa ta’eera” jedhanii cubbuu hojjetan kana duraa lakkaa’uu gaarii hin ta’u. sababiin isaa, lubbuu haaraan gara Gooftaa dhufan yoo kana dhaga’an ni soodaatu.

2)Yesus kirstoosiin attamitti akka fudhate waa’ee ofii isaa ibsuu fi wanta gaggarii ta’e duwwaa ibsuun gaarii ni ta’a.

3) erga Gooftaa fudhatee booda geeddarmsa jireenyaa, geeddaramsa yaadaa fi deebii kadhannaa
a. nagaa, gammachuu fi amantii keessa keenya keessa jiru ifatti baasanii lallabuu
b. feha hojii mana waaqayyoo jireenya keena keessa jiru hiruufii

c. daqiiqaa 2-3tti dhuga ba’umsa dhugaa bu’uu yeroo walga’iin kun ta’u geeddaramsa jireenya keenaa ni dubbanna.
Hirmaannaa: akka armaan olitti caqafame dhuga-ba’umsa erga barreessitee booda hiruu

Wal-bira qabanii ilaaluu: boqonnaa ksna keessatti waan haaraa hubatte barreessitee hiriyoota keef hiri
Tokkummaa sadarkaa 1. Turban kanatti lubbuu haaraa wajjin buna/ shaayee dhugi!

Kadhannaa: lubbuu haaraa wajjin waa’ee walga’ii banamaa fi waa’ee jireenya isaa kadhadhaa!

Boqonnaa 4

Hojii gurmuu xinnaadhaan walga'ii banamaa ballsuu (uum. 1:28) dubbisaa!

Waaqayyo " horaa! baayyadhaa! Lafa guutaa" jedhee nu eebbiseera. Waaqayyo namoota gara mootummaa isaatti waamnee akka baayyifnu barbaada. Karaa hundumaan guddaachuun keenya jaalala Waaqayyoo ti. Walga'ii banamaa waggaa tokkootti waggaa dhufutti immoo tokko itti dabaluudhaan walga'ii banamaa lama taasisuu qabna. Akkaataa kanatti mullata hojii waggaa 18 keessatti walga'ii banamaa 262,144 qabaachuuf irratti hojjechuu qabna. Akkuma gaalaanni bishaaniin guutamu, akkasuma lafti ulfina Waaqayyoo beekuudhaan ni guutamti. Inba.2:14. Irratti kan caafame sagaleen Waaqayyoo akka raawwatamuuf walga'ii banamaa baayyisuudhaan ulfina Waaqayyoo arguu nu barbaachisa. Gooftaan Yesus utuu nuyi itti hin hinyaadin ni dhufa, nuyi ijoolleen Yesus immoo bu'aa isaa arguu ni barbaanna.

1.namoonni jaarraa digdamii tokkoffaa baayyee turan, kanaaf namoota kana gara Gooftaa fiduuf karoora attamii qabanneerra?

Waggaa	Namoota	Amantoota	Warra hin amanne (warra amma jiran)	Warra hin amannee (warra gara fuula duraa)
2000	Bil.6	Bil.2	Bil.4	Bil.4
2025	Bil.8	?	Bil.6	Bil.5.3
2050	Bil. 9.3	?	Bil.7.3	Bil.6.2

Namoota warra bara kuma laamaatti wangeelli yoo hin lallabamne lakkoobsi namoota warra hin amannee baayyachaa ni deema.

2.seerri walga'ii banamaa baayyisanii namaaf kennuun, lallabni wangeelaa akka wal ga'uuf yaadamee ti Akkaataa tooraan baayyisuu

Waggaa	Walga'ii banamaa	baayyina	waggaa	Walga'ii banamaa	Baayyina
1	1	2	10	512	1,024
2	2	4	11	1,024	2,048
3	4	8	12	2,048	4,096
4	8	16	13	4,096	8,192
5	16	32	14	8,192	16,384
6	32	64	15	16,384	32,768
7	64	128	16	32,768	65,536
8	128	256	17	65,536	131,072
9	256	512	18	131,072	262,144

Sababa akkaataan baayyisuu ergaa keenyaa isa guddaa ta'uu isaa macaafa qulqulluu keessaa dubbisi!

1) Se.Uu. 1:12 ittatti dabaluu utuu hin ta'in baayyisuu ta'uu isaa ni ibsa.

Se.Uu. 1:22 dubbisaa!

2)Se.Uu. 1:28 irratti dabaluu utuu hin ta'in baayyisuu dha.

3)Yoh.15:8 irratti ija baayyee godhaachuun akka nu irra jiru nutti hima.

Yoh.15:8 dubbisaa!

4)Maat. 13:33 raacitii baayyisuun akka nu irra jiru nutti dubbata.

Maat. 13:33 dubbisaa!

Hirmaannaa: gaaffii armaan gadii walii wajjin irratti dudubbadhaa! Baayyisuun maaliif barbaachise?

Deebi: namoonni yoo baayyatan walga'ii banamaa barbaachisa.

4.Macaafa Qulqulluu keessaa fakkeenya baayyisuu barbaadii dubbisi!

1)Indiriyaas

a. Indiriyaas Yesusii wajjin warganii obboleessa isaa simoon Phexiroosiin fide. Kun baayyisuu jedhama.

Yoh.1:40-42 dubbisaa!

b. buddeena garbuu shanii fi qurxummiin lama gurbichi fide namootakuma shan ga'e.

Yoh.6:8-9 dubbisaa!

c. iji sanaaficaa lafa buutee yoo duute biqiltee guddattee ija danuu godhatti. Kun baayyisuu ni argisiisa.

Yoh.12:24 dubbisaa!

d. barsiisa ergamaa Pheexirosiin namoonni 3000 Si'a tokkotti gara mootummaa Waaqayyotti dabalamuun baayyisuu argisiisa.

Hoj.Er.2:37-47 dubbisaa!

e.amantoonni kakuu moofaa samaariyaatt hojii lafaa baayyisuu hojjetaniiru.

Hoj.Er.8:1-4 dubbisaa!

f. ergamaan phexiroos yeroo gara matii Qornelewos dhaqee wangeela itti lallabe, maatiin Qornelewos gooftaatti ni amanan.

Hoj.Er.10:44-48 dubbisaa!

g. waldaan Yeruusalam Baarnaabasiin gara Antsookiyaatti erga ergitee booda lallaba Baarnaabaasiin namoonni baayyeen gooftaa fudhatan.

Hoj.Er.11:22-26 dubbisaa!

h. waldaan Antsookiyaa Barnaabaasii fi Saa'oliin hojjetoota wangeelaa godhanii ergan.

Hoj.Er. 13:1-3 dubbisaa!

2)Yohaannis: bartoonni Yohaannis Poliikaafaan: Iiriyoos hojii Waaqayyoo baayyisuu hojjetan, kana jechuun bartoonni Yohaannis Poliikaafaa yommuu ta'an bartoonni Poliikaafaa immoo Ariiniyoos ta'aa baayyachaa hojii mana Gooftaa hojjechuu itti fufsiisan.

3)Barnaabaas:

Baarnaabaasi lafa isaa gurguree gara bartoota isaa dhaqee qarshii isaa ni kenneef.

Hoj.Er.4:36-37 dubbisaa!

b.Barnaabaasii fi Saa'ol walii wajjin Antsokiyaa dhaqanii wangeela dhugaa ba'an.

Hoj.Er. 11:22-26 dubbisaa!
c. adeemsa wangeelaa lammaffaa Ergamaan Phaawwulos Marqosiin ofii isaa wajjin fudhate.
2Xim 4:11 dubbisaa!
Phirsiqilaa fi Aqiilaa
a.Phirsiqilaa fi Aqiilaan akkasumas Aphiloos ergamaa Phaawwulosii wajjin hojii Waaqayyoo hojjetaniiru.
Hoji Er.18:24-28 dubbisaa!

5) Ergamaa Phaawwulos
Ergamaan Phaawwulos Phirsqiilaa,Phirsqiilaan Aqiilaa, Aqiilaan immoo Aphilos, Aphilosi immoo Yihudota barsiisuudhaan hojii baayyisuu si'a 4 ni hojjete.
2Ximo.2:2 dubbisaa!

5.yeroo wangeelli lallabamu, kutaan macaafa qulqulluu hojii dinqiin baayyisuu Waaqayyoo maal?
1) Raacitii xinnoon bukicha akkuma bukeessu lubbuu haaraa gara mana Waaqayyoo fiduu
Maat. 13:33 dubbisaa!
2)akkuma iji sanaaficaa lafa bu'ee du'ee ija baayyee godhatu lallabi wangeelaa humna ni qaba.
Iji sanaaficaa guddattee muka guddaa ni taati, nuyi immoo hojii gaarii hojjennee akka bartoota gooftaa baayyisuu ni dandeenya.
Maat.13:31-32 dubbisaa!
3)gonfoo ulfinaa keenya isa ta'e ifa kirstoos ibsuudhaan namoota warra kaaniif ifa ni taana. Namoonnis ifa keenya arganii akka nu duukaa bu'an, namoonni warri nuu duukaa bu'anis waaqa irratti gonfoo keenya.
Akka naggaadee/daldalaan callee gati-jabeessaa argatee gammadu, lallaboonni wangeelaa gatiin isaanii waaqa irratti guddaa ni ta'a.
Maat.13:44-46 dubbisaa!
4) Humna nama qulleessuu fi humna geeddaruu ni qaba.
Akka warra isa gaarii funaananii qodaa isaaniitti walitti qabatan fakkaatu.
Maat.13:47-49 dubbisaa!

6. walga'ii banamaa baballisuuf maaltu barbaachisa?
1)lallaba wangeelaa gochuu barbaachisa
2) sodaa malee wangeela lallabuu barbaaghisa.
3. deebii Kadhannaa jechuun humna wangeelaa jechuu dha.
4) nama nagaa argachuuf iji argu jiraachuu qaba
1, waaqayyoon kan barbaadu
2, nama amala gaarii qabu
3, nama ergamaa ta'uu danda'u
4, nama tajaajilu

7. hojii baballisuu hojjechuuf hojjettoonni wangeelaa akka macafi qulqulluun jedhutti eeganii hojjechuu qabu
Armaan gadi kan jiran kutaa macaafa qulqulluu dubbisaa!

1)hojjettoonni wangeelaa wangeela lallabuu irraa kan hafe waan biraa akka hin abdanne dubbachuu qabu
Hoj.Er. 20:24 dubbisaa!
b. wangeela lallabuun dhiphina kirstoos hirmaachuu dha
Qol. 1:14 dubbisaa!
c.namni wangeela lallabu eebba akka qabu ibsuu dha. (akka urjii barabaraan calaqqisuu ti)
Daan.12:3 dubbisaa!
d.gonfoo jireenyaa fi gonfoo ulfinaa ni fudhatu
2Ximo.4:8 dubbisaa!
Wal bira qabuu: boqonnaa kana keessaa yaada haaraa argatte barreessiitii hiriyoota kee wajjin irratti dudubbadhaa!
Sadarkaa 1 tokkummaa-torban darbe lubbuu haaraa wajjin buna/ shaayee dhugdeettaa?
Sadarkaa2 tokkummaa- turban kana lubbuu haaraaf kennaa xinnaa kenniteettaa?

Kadhannaa: lapheen lubbuu haaraa akka banamuuf cimsaii kadhachuu.

Boqonnaa 5

Ati amma ni gammaddaa? (Ro.3:23)

Ro. 3:23 dubbisaa!

Eenyu iyyuu biyya lafaa kana irratti gammachuu ni barbaada. Garuu namoonni gammachuu argachuu utuu hin ta'in; gidiraa, dhukkuba, rakkina maatii, rakkina fayyaa dhabuu, rakkina dinagdee, rakkina jireenya gara fuuladuraa yaaduu fi rakkina dhukkuba sammuu keessatti ni kufu. Kana hundumaa booda tarii gammachuu yeroof ni argatu, garuu gammachuun sun fiixaan ba'insa qabu argachuu hin danda'an. Maaliif hin argatan? Namoonni sun Waaqayyoon dhiisanii cubbuu waan hojjetaniif.

Hojii walga'ii banamaa

1. Lallaba laphee namaatti bu'u lallabuu qabna. Yesus kiristoosisitti warri hin amanne du'oo dha. Sababiin isaa namni gooftaa Yesusiin akka fayyisaa lubbuu isaatti yoo fudhate hafuura qulqulluu ni fudhata, garuu Yesusitti warra hin amanne du'a baraa baraatu isaan eeggata.

2. Wangeela waa'ee fayyumaa yeroo hunda barsiisuun nu irra jira. Wangeelli jireenyaa keenyaaf hiika ni kenna.

3.Sagalee Jireenya namaa kan qulqulleessu waa'ee Yesus lallabuu barbaachisa. Yesus jireenya keenyaaf hiika ni kenna.

4, Yesus fayyisaa dhugaa fi Masiih ta;uu isaa haa lallabnu!

5, waa'ee ergaa lallabuu barbaachisa. Lallabichi ergaa of keessaa yoo hin qabu ta'e, amantoonni akka horii ni ta'u. kanaaf hundumti keenya gara biyya lafaa hundumaa dhaqnee bartoota isaan gochuu nu barbaachisa.

Karaa walga'ii banamaa nama gaarii argachuu.

Ija nama gaarii arguu danda'u qabaachuu qabna.

1,Waaqayyoon nama barbaadu, Fkn. Nama har'aa fi boriif qophaa'ee taa'u

2, nama sammuu isaa gane, nama dhoksaa wangeelaa hin hubanne, nama lammaffaa dhalachuutti hin amanne

3, namna ergamu (Nama Wangeela dhaga'ee itti jiraatu)

4, namna amanamaa, nama sagalee Waaqayyoof abboomame, sadarkaa ol aanaa/ kollejiitti bartoota gochuuf hojjechuu/ barsiisuu danda'uu fi danda'eetti kan qabu barbaachisa. Bartoota gochuu duwwaa utu hin ta'in hojii ittii fufinsa qabu hojjechuu dha.

1.namni Waaqayyoon erga dhiisee cubbuu hojjetee booddee, maal akka ta'u dubbadhu!

1) Waaqayyo nama akka bifa isaatti erga uumee booddee akka itti gammadanii jiraataniif waan hundumaa ni kenneef.

Ser.Uu.1:27-28 dubbisaa!

2)garuu namni erga cubbuutti kufee baada Waaqayyoon ni dhiise.

Se.Uu.1: 1-5 dubbisaa!

3)ulfina Waaqayyoo dhabuu

Rom.3:23 dubbisaa!

4) dhkkubnii fi rakkinni jireenya namaa irratti itti fufan

Rakkinni dhiirri dadhabbiidhaan akka nyaatuu fi dubartiin immoo dadhabbiidhaan akka deessu itti ni dhufe.

Se.Uu.3:16-19 dubbisaa!

2. Namni yommuu Waaqayyoon dhiisu dhukkubaa fi gaddaan jiraata
1) nagaa fi boqonnaan dhugaa waan hin jirreef
Yoh.10:10 dubbisaa!
2)jireenya onaa fi hiika hin qabne waan jiraatuuf
Maat. 11-28 dubbisaa!
3)dhukkuba sammuu fi dhukkuba fooniitiin qabamee jiraata
Maat. 9:36 dubbisaa!
4)naannoo abaaramaakeessa ni jiraata, kana jechuun rakkina, balaa fi rakkina qabeenyaatiin ni jiraata jechuu dha.
Maat.8:1-18 dubbisaa!
5)soda du'aa keessa ni jiraata
Ib.9:27 dubbisaa!
6)sababnii kana hundumaa hafuuraa waan hin beekneef
Efe.3:1 dubbisaa!

3.namoonni Waaqayyoon dhiisan rakkinaa fi qoramsa isaaniif hiika argachuu gara mana Qaalluu fi waaqa tolfamaa waaqeessuu ni deemu. Bu'aan isaa maal?
1)hojjetanii harka duwwaa hafu
Maat.12:43-44 dubbisaa!
2)hiika ofii isaanii hin argatan
Maat.12:28-29 dubbisaa!
3)amantii isaaniitti hin gammadan
Maat.11:28 dubbisaa!
4)dhukkuba of irratti ni dabalu, seexana tajaajiluun dhukkuba dabalachuu dha malee bu'aa tokko illee hin qabu.
Maat.12:45 dubbisaa!
5)Wqaqayyoon hamma argatanitti gammachuu hin qaban
Isa.44:3-4 dubbisaa!

4. Yesus duwwaatu hiika jireenyaa kanna, kanaaf sababi maal?
1) Yesus karaa isa dhugaa Waaqayyoo wajjin wal nama argisiisuu dha.
Yoh.14:6 dubbisaa!
2)rakkina keenya hundumaattii waan nu furuuf rakkina keenyaaf furmaata kenna
Hoj.10:38 dubbisaa!
SababiinYesus gara keenya dhufeef jireenya irraa hafaa fi gammachuu akka qabaannuuf.
Yoh. 10:10 dubbisaa!
4)Yesus kiristoosiin akka fayyisaa labbuu keenyaatti garaa keeny guutuun fudhanna
Yoh.1:12-13 dubbisaa!
Fkn. Geggeessaa jireenya keenyaa goonee fudhachuutu nu irra jira. Gara karaa jireenyaatti waan nu geessuuf yoo rakkanne iyyuu homaa miti. Jireenya keenya harka Yesusitti dabarsinee yoo kennine inni geggeessa keenyaa fi nagaa keenya nuuf ni ta'a.
5) ati amma ulfina Waaqayyoof jiraachuuf of murteessi.

Fak. 27:1 dubbisaa!

5. Erga Yesus kiristoosiin fudhattee booda humni addaa maal?
1)Mucaa Waaqayyoo to'uu
Amma nuyi ijoollee Waaqayyoo ti.
Yoh.1:12 dubbisaa!
2)Battalatti cubbuu keenyaa fi abaarsa keenya nu irraa ka'eera cubbuun kee inni duraa fi inni ammaa akkasumas inni gara fuula duraa iyyuu siif dhiifameera
Rom8:2 dubbisaa!
3)yeroo kadhannu Yesusiin fudhanna
Ammaa jalqabnee maqaa Yesusiin yoo kadhanne Waaqayyo biraa deebii ni arganna
Yoh.16:24 dubbisaa!
4) sababa Gooftaa Yesusiin amanneef nagaa, gammachuu fi boqonnaan nuuf ni baayyata.
Maat.11:28 dubbisaa!
5) maqaan Yesus guyyaa guyyaatti nu moosisa
Hoj.3:6-8 dubbisaa!
Yaadachiisa: yeroo walga'ii banamaa turban torbaniin iddoo mutaa'ee fi sa'atii kaa'ame utuu hin jijjirin tokkummaadhaan wal irraa barachuu fi lallabuun gaarii dha.

Boqonnaa 6

Ati amma amanuun si irra jira.(Hoj.Er.4:12)

Hoj.Er.4:12 dubbisaa!

Akkuma qurxummiin bishaan malee muki immoo lafa malee jiraachuu hin dandeenye, namnis Waaqayyo malee jiraachuu hin dada'u. namni jireenya gaddaa kan jiraatuuf sababa Waaqayyoon dhiiseef. Maatiin, hawwaasii fi guutummaan biyya lafaa yoo Waaqayyo keessa hin jiru ta'e, abarsaa fi jereenya cubbuu keessa barabaaraan ni jiraatu. Amma namni yoo gara Waaqayyotti deebi'e Waaqayyo jireenya isaatti gammachuu dabalee ni kennaaf. Waaqayyo hamma nuyi gara isaatti deebinutti obsaan nu eega.

1.namni Waaqayyoon dhiise jireenyi isaa maal fakkata?

1) jalqabatti namni hfuura Waaqayyootiin ni jiraata ture.

Se.Uu.1:27 dubbisaa!

2)Cubbuutti erga kufee booda hafuurri Waaqayyoo isa irraa fudhatame. Kana booda namni sun ……….. ta'e.

Efe.2:1 dubbisaa!

3)bu'aan isaa hafuura hamaadhaan ni geggeeffama.

1Qor.2:12 dubbisaa!

4)Namni hafuura hamaadhaan geggeeffamu jireenya foonii fi kufaatii keessa ni jiraata.

Ser. Uu. 3:16-19 dubbisaa!

5)Erga du'ee booda firdii fudhatee gara si'olitti darbatama.

Mul.21:8 dubbisaa!

6) Dhaloota 3-4tti abaaramaa ta'a.

Warri qaalluu fi moortuutti amanan seexanaa wajjin jiraatu. Adabbii dhukkuba cubbuutiin dhaloota 3-4tti ni abaaramu.

Ser.Ba'.20:4-5 dubbisaa!

2.Namni utuu hin beekin Waaqayyoon ni barbaaddata.

1)Namni hafuura qulqulluu waan qabuuf Waaqayyoon barbaaddata.

Ro.1:18-20 dubbisaa!

2)Namni yoo amanee Waaqayyotti dhi'aate amantii isaatti ni cima.

Maat.12:43-45 dubbisaa!

3)Hojii gaarii hojjechuu fi kaalaqaan Waaqayyoon arguu barbaaduun kufaatii ni fida.

Qol.2:8-9 dubbisaa!

4)Waaqayyo malee qabeenyaa fi taayitaa argachuun kan akkasumaanii ti. Akkasumas duwwaa nama godha.

1Yoh.2:16 dubbisaa!

3.Ati amma seexanaan hin sossobamin!

1)Namni utuu hin fayyin Waaqayyoon arguu hin danda'u.

Hoj.Er.4:12 dubbisaa!

2)Lammaffaa utuu hin dhalatin Waaqayyoon arguu hin danda'an.

Yoh.3:3-5 dubbisaa!

3)Fayyina jechuun jireenya isa cubbuun mancaasettii hiikamuu jechuu dha.
a.jireeny cubbuun mancaasettii.
Ro.5:19 dubbisaa!
b. kufaatii lammaffaa jechuun cubbuu isa ofii hojjetee jireenya isaa balleessettii jeechuu dha.
Ga.5:19-21 dubbisaa!
C Abboonni keekeenya cubbuu yoo qabaatan.
Se.Ba'.20:4-5 dubbisaa!
Yesusitti amanuudhaan cubbuu abboota keenyaa fi haadhota keenyaa hundumaa nuuf dhiisa.

4)Fayyuu jechuun, aboo seexanaafi amantii moortuu jalaa luba ba'uu dha.
Efe.2:2 dubbisaa!
Ro.8:2 dubbisaa!
2.Hafuurri qulqulluun inn karaa Yesus kiristoos argamu cubbuu fi du'a jalaa nu baaseera.

5)Fayyuu jechuun mucaa Waaqayyo ta'ee, teessoo ulfinaa irra umurii dheeraa jiraatee, gara boodattis teessoo mootummaa waaqa irraa taa'a jechuu dha. Akkasumas eebba Abiraam argachuu jechuu dha.
6- Waaqayyo karaa Yesus kitistoos du'aa nu kaasee mirga abbaa isaa nu kaa'e.
Eebba Abraam argata.
Ga. 3:13-14 dubbisaa!

6)Yoo amma fayyina argatteetta ta'e yeroo dhugaa baatu dhalootaa hamma dhalootaatti eebba ni argatta.Efe.2:7 dubbisaa!
Namni Yesusitti amane hamma dhaloota 1000tti eebba ni argata.
Se.Ba'20:6 dubbisaa!
Attamitti fayyina argate? Karaa namaa fayyina argachuun hin dandaa'amu.
1)Namni Waaqayyoon dhiise hafuura du'aa waan qabuuf fayyuu hin danda'u
2)Namni utuu Yesusiin hin fudhatin hijii gaarii hojjetee jireenya foon isaa/bakkee geeddaruu ni danda'a, garuu jireeny hafuura /keessaa isaa geeddaruu hin danda'u.
3)Nnamni cubbuu fi seexana tokko illee mo'uu hin danda'u, garuu warrii Yesusiin amanan cubbuu fi seexana mo'aniiru, sababiin isaa Yesus humna mo'ichaa isaaniif kenneera.
4)Fayyummaan Waaqayyo biraa kennaa kennamuu dha.
Efe.2:8-9 dubbisaa!

5.Waaqayyo karaa fayyinaa nuu qopheesse.
1)Yesus nama fayyisuuf bifa namaa uffatee gara biyya lafaa dhufe.
Yoh.1:14 dubbisaa!
2)Foon kan uffatee Yesus kiristoosii dha.
Maat.1:21 dubbisaa!
3)Yesusiin yommuu fudhannu karaaisaa Waaqayyoo wajjin wal arginuu dha.
Yoh.1:12 dubbisaa!

4)Yommuu Yesus kiristoosiin fudhannu hafuurri quluqulluun gara keenya ni dhufa. Kana jechuu fayyineerra jechuu dha.
Yoh.14:16,26-27 dubbisaa!
5)Yeroo kana humna seexanaa cabsine jechuu dha.
Qol.1:13 dubbisaa!

6.Namni yoo fayye barabaraan Waaqayyoo wajjin ni jiraata.
1) Namni fayye hsfuura qulqulluu barsiisa
Yoh.14:26 dubbisaa!
2)Utuu gaargar hin kutin hamma dhuma biyya lafaatti isaa wajjin ni jiraartu.
Maat.28:20 dubbisaa!
3)hafuurri qulqulluun jireenya isaa hundumaa waan geggeessuuf.
Yoo fedha foon kenyaa duukaa bu'uu dhiifnee hafuura qulqulluu duukaa buunee Waaqayyoof abboomamne hafuurri qulqulluun nu geggeessa.
Ro.8:14 dubbisaa!
4)Deebii kadhannaa keenyaa hafuurri qulqulluun fudhatee waan nu geggeessuuf.
Yeroo kadhannu deebii ni arganna. Hafuura qulqulluu biraa humni nuuf dhufa.
Yoh.16:24 dubbisaa!
Fakkeenyaaf: walga'ii mo'ichaa.
Seexanni sobaa dha, sossobaa dhas. Seexanni dubbii sobaa sammuu keenya keessa ni kaa'a. akka nuyi hin fayyinef nu sossoba. Itti dabalees nu warra cubbuu jalqabaa irraa furamnee dhiifama argannee jireenya mo'ichaa argate sossoba. Akka nuyi Waaqayyoo wajjin hin jiraanneef nu sossoba.
Barsiisi walga'ii banamaaf kennamu salphaa dha. Barsiisa waltti fufinsaan Wangeelaaf akka jiraatan kan godhu dha.
Wangeelli jireenya keenya guutuu akka labsinuuf kan nutti kannamee dha. Kana beekuun barbaachisaa duwwaa utuu hin ta'in itti jiraachaa jirraa laata? Jennee mataa kee keenya of gaagachuun nu barbaachisa. Yesus qooda keenya nuuf du'ee cubbuuttii hurrii nu baase. Yommuu cubbuu hojjennu dhiigni Kiristoos cubbuu hundumaattii luba nu baasa. Nuyi karaa Yesus warra mo'anii dha.
Waaqayyo isaa wajjin jiraachaa sagalee isaa akka labsinuuf nutti kenne. Sagaleen isaa kunis isa sobaa diina keenya seexana akka of irraa ittifnuuf nutti kenname. Yoo lolles ni mo'anna. Sababa Yesus mo'aa ta'eef nuyis warra mo'anii dha. Galannii fi ulfinni isaaf haa ta'u.

Boqonnaa 7

Ati Yesus fayyisaa beekteettaa?

Yoh.14:6 dubbisaa!

Namoonni baayyeen amantiin tokkuma jedhanii ni yaadu. Amantii ofii isaaniitti yoo jabaatan nu fayyisa jedhanii amanu. Garuu amantiin hundinuu fayyummaa hin kennu. Sababiin isaa fayyummaa kan kennu Yesus duwwaa dha. Isa amanuu ga'aa dha. Amantiin kan biraan hojii harka namaa ti. Garuu namni maqaa Yesus kiristoositti amanu amantii kiristiyaanaa isa barabaraan Waaqayyoo wajjin akka jiraatan nama godhu ayyaana namaaf kennuu dha. Amantiin kun kennaa Waaqayyoo ti.

1.Namoonni fayyummaa argachuuf dogoggorri isaan godhan maal?

1)Hojii gaarii hojjechaa jiraachuun fiixaan ba'iinsa amantii ti jedhanii yaadu.

Namoonni baayyeen gara amantii isaanii deemuudhaan hojii gaarii ni hojjetu, garuu fayyina hin argatan.

Ro.3:20 dubbisaa!

2)yeroo baayyee warra deegoodhaaf horii kennuun fayyummaa dha jedhanii yaadu, garuu garaa isaatti cubbuu yaada. yaada isaaniitti ni fakkaata.

Isa.64:6 dubbisaa!

3)Namoonni Yesusiin amanuun /kiristoosiin fakkachuun amantii keessaa tokko jedhanii yaadu, garuu Yesusiin amanuun /kiristoosiin fakkachuun amantii qofaa utuu hin ta'in jireenya kan kennuu dha.

1Phe.3:18 dubbisaa!

4)Namoonni yeroo namnni dhalatu nama gaarri akka ta'u barbadu,

Se.Uu.8:21 dubbisaa!

Ro.3:10 dubbisaa!

5) Du'a booda jireenyi barabaraa fi si'ol hin jiru jedhanii yaaduu.

Lu.16:19-31 dubbisaa!

2.Namoonni kun cubbuun maal akka nama godhu hin beekan.

1)Bu'aan cubbuu garaa namaa balleessuu dha.

Er.17:9 dubbisaa!

2)Namni hafuura du'aa ta'e.

Efe.2:1 dubbisaa!

3)Namoonni hafuura hamaadhaan qabaman garba cubbuu ta'an. Cubbuun waaqa tolfamaa fi moortuudhaaf akka garba ta'an godha. Efe.2:2 dubbisaa!

4)Kufaatii keessatti akka hafan godha. (Nuyis akkuma isaanii ijoollee dheekkamsa jala turan turre.)

Efe.2:3 dubbisaa!

5)Hafuura seexanaa fi abaarsa jalatti akka hafan godha. Waaqota tolfamoo fi moortuu tajaajiluun geggeessaa seexanaa jala ta'uu dha.

Yoh.8:44 dubbisaa!

6)Warri kana utuu hin hubatin waaqa tolfamaa waaqessanii fi moortuu tajaajilan dhiphina malee fayyina utuu hin argatin gara dhumaatti gara badiisa baraabaraatti darbu.

Ro.1:21-23 dubbisaa!

7)Abarsi dhaloota 3-4tti darba.

Se.ba.20:4-5 dubbisaa!

8)Dhuma irratti gara si'olii geessa.
Mul.1:8 dubbisaa!

3.Namni hafuuraa duraandursee jireenya hafuuraa jiraachuu qaba.
1)Namni hafuuratti du'e, harka seexanaa jala gale jechuu dha.
Yoh.8:44 dubbisaa!
2)kanaaf utuu hin beekin harka seexanaan qabamee garba ta'a.
Efe.2:3 dubbisaa!
3)Garbummaa jechuun harka moortuu fi waaqa tolfamaa jala galuu jechuu dha.
Efe.2:2 dubbisaa!
4)Ogummaa hafuuraa waan hin beekneef seexana tajaajilu. Akka abboonni kee aarsaa dhi'eessanii tajaajilan utuu hin ta'in sexanni fuula fuulaan si argee si hojjeechiifachuu barbaada.
1Qo.10:20 dubbisaa!
Ro.8:2 dubbisaa!
1Qo.10:20 "warri biyya lafaa arsaa Waaqayyoof utuu hin ta'in hafuura hamaadhaaf /seexanaaf/"
Ro.8:2 sababiin isaa moorummaan hafuura jireenyaa Yesus kiristoosiin mootummaa cubbuu fi du'aa jalaa luba isin baaseera. Yoo Yesusitti amanan mootummaa seexanaa, waaqa tolfamaa waaqessuu, moortuu, cubbuu fi du'a jalaa luba ni ba'u.
5)Waaqayyoo wajjin wal arguuf dura jireenya hafuuraa jiraachuu barbaachisa.
Ro.8:1-2 dubbisaa!

4.Nuyi karaa Yesus Waaqayyo abbaa wajjin wal arguu dandeenya.
1)Yesus gadda namaatiif furmaata ni kenna.
Yesus hojii seexanaa diiguuf gara biyya lafaa dhufe.
1Yoh.3:8 dubbisaa!
2)Yesus foon uffatee kan dhufee Waaqayyoo dha.
Fil.2:6-8 dubbisaa!
3)Yesus qooda keenya du'ee nu fayyise.
Yoh.1:29 dubbisaa!
4)Yesus Kun furee cubbuu keenyaa fi abarsa keenyaa ti, cubbuu keenyaa fi abarsa keenya fudhatee eebba Abiraam nuuf kenne.
Gal.3:13-14 dubbisaa!
Eebba Abiraam.
1,Eebbifamuu tokko tokkoo namootaa
2,Maatiidhaan (abbaa, haadha, ijoollee) … eebbifamuu
3)Firootaan eebbifamuu
4)Biyya/ naannoo jiraataniin eebbfamuu
5)Biyya lafaa guutummaadhaan eebbifamuu
Yesus kennaa hafuura qulqulluu nuuf kenneera.
Yesus.
1. Cubbuu keenya hundumaa baachuudhaan furmaata kenne.
2. Eebba Abiraam kenne.

3.Hafuura qulqulluu kenne

5. kun jaalala Waaayyo nutti argisiisa.
Ro.5:8 dubbisaa!
Yoh.3:16 dubbisaa!
Karaan dhugaan, jireenyi Waaqayyoo wajjin wal nama argisiisu Yesus duwwaa dha.
1)Yesus kiristoosiin akka fayyisaa kee fi Gooftaa keetti fudhadhu.
Yoh.1:12 dubbisaa!
2)Yesusiin warri amanan badiisaa fi abarsa jalaa luba ni ba'u.
Warri Yesusiin amanan cubbuu hundumaattii furmaata argatu.
Efe.2:1-3 dubbisaa!
3)Warri Yesusiin amanan seexana, moortuu, waaqa tolfamaa waaqessuu fi carraa gadee irraa luba ba'u.
Hoj.Er.10:38 dubbisaa!
4)Warri Yesusiin amanan yoo du'an iyyuu firdii jalaa luba ba'u.
Ib.9:27 dubbisaa!
5)Warri Yesusiin amanan amma lafa jiraatanitti eebba gara fuula duraatti jireeny barabaraa fudhatu
Ga.3:13-14 dubbisaa!
Qol.1:13 dubbisaa!
Lubbuu haaraan yommuu gara walga'ii banamaa dhufu akka Yesusiin fudhatu godhi!

6. Warri Yesusiin amanan kennaa addaa ni fudhatu
1)Mucaa Waaqayyoo ta'uu humna addaa ti.
Yoh.1:12 dubbisaa!
Ro.8:14-15 dubbisaa!
2)deebii kadhannaa fudhachuun humna addaa ti.
Kadhannaan nuyi maqaa ilma Waaqayyoo Yesusiin kadhannu humna addaa ti. Nuyi Waaqayyoo wajjin jiraachuu keenya kan dhugoomsu deebii kadhannaa argachuu keenya.
Yoh.16:24 dubbisaa!
3) humna seexanaa mo'umuun mo'umsa addaa ti.
Maar.16:17 dubbisaa!
4) ergaa gargaarsaa fudhachuun humna addaa ti.
Ib.1:14 dubbisaa!
5)Jajjabeessaan hafuura qulqulluu nu wajjin jiraachuun isaa humna addaa ti.
Yoh.14:16-17 dubbisaa!
6)biyyi lafaa humna mo'ichaa fudhachuun humna addaa ti.
Maat.28:18-20 dubbisaa!

7)Mullata keenya biyya lafaatiin yoo geenye.
1)Mo'icha isa Yesus fannoo iraatti ma'e fudhannee wangeela lallabuun nu irra jira.
2)Hojii hafuura qulqulluu shaakaluu qabna. (Hoj.Er.Bo 1-Bo2)
3)karaa walga'ii banamaa mullata keenya biyya lafaatiin ga'uu ni dandeenya.

Kadhannaa: Nuyi hojii wangeelaa shaakaluu fi naannoo sanatti walga'ii banamaa baballisuuf kadhachuu qabna. Kadhannaadhaan wanti hundinuu ni danda'ama.

Boqonnaa 8
8.kadhannaadhaan waan hundumtuu ni danda'ama. (Fil.4:6-7)
Fil.4:6-7 dubbisaa!
Maqaa ilma Waaqayyoo Yesus kiristoosiin yoo kadanne waan kadhannu hundumaa ni arganna.
Maqaa ilma Waaqayyoo Yesusiin waan kadhannu hundumaa f deebii nuuf ni kenna. Kadhannaan furmaata rakkina hundumaa ti. Namoota naannoo isaaniif yeroo hundaa kadhanii deebii argatan ta'uu qabna.

1.attamitti yoo kadhanne deebii arganna?
1)Ijoollee Waaqayyoo taanee yoo kadhanne deebii ni arganna?
Yoh.1:12 dubbisaa!
2)Maqaa Yesuusiin yoo kadhanne deebii ni arganna.
Yoh.16:24 dubbisaa!
3)cubbuu keenyaaf gaabbinee yoo kadhanne deebii ni arganna.
Fa.66:18 dubbisaa!
4) Hamma deebiin keeny dhufutti obsaa fi amantiidhaan yoo eegganne deebii ni arganna.
Lu.18:1-8 dubbisaa!
5)Yaada keenyaa fi sammuu keenyaaf ogummaa kennuudhaan deebisuu jalqaba.
Fil.4:6-7 dubbisaa!
Toora deebii kadhannaa
1,hafuurri qulqulluun akkaataa dinqisiisaadhaan amantii fi humna kennuudhaan ni ibsa.
Hoj.Er.1:8 dubbisaa!
2, garaarsa namaa ibsuudhaan, ogummaa ibsuudhaan rakkina hundumaaf furmaata ta'a
Hoj.Er.2:19 dubbisaa!
3, obsaan akka eegnuuf amantii kenna.
Yoh.1:6 dubbisaa!
4,ergaan gargaarsaa ni baayyata.
Ibi.11:14 dubbisaa!
Mul.8:3-5 dubbisaa!
5,Fedhii keenya guuta.
Deebii kadhannaa guddaa kenna.

2.Warri Yesusiin hin beekne waaqa tolfamaa fi moortuu ni kadhatu.
Kadhannaan keenya kan isaanii irraa maaliin adda ba'a?
1)Warri hin amanne dhagaa,muka,aduu,ji'a, fakkii fi horii ni kadhatu. Warri kun hundumtuu warra Waaqayyo uumee dha. Yommuu waaqa tolfamaa fi moortuu kadhatan seexanni dhufee isaaniif ni hojjeta. Seexanni isaan sassobee gara ibidda barabaraa fi badiisaatti isaan ni geessa.
Ro.1:21-23 dubbisaa!
2)seexanni raajii dubbachuu, afaan haaraa dubbachuu fi humna fayyisuu ni argisiisa.
Hiz.16:21 dubbisaa!
3)Garuu warri isa dhaga'anii fi hojjetan gara si'olitti ni darbatamu.
1Qo.10:20 dubbisaa!

4)Bu’aan kanaa akka hattuu fdhatamanii seexanaaf adabamanii kufuu dha.
Yoh.10:10 dubbisaa!

3.Garuu Waaqayyo karaa kadhannaa jireenyaa fi eebba nuuf kennuu ni barbaada. Macaafa qulqulluu keessaa dubbisi!
1)Eebba waan kadhanne argachuu
Yoh.14:13-14 dubbisaa!
2)Yommuu kadhannu humna barbaannu argachuu, yoo balbala rurrukunne nuuf banamuu arganna.
Maat.7:7-11 dubbisaa!
3)Gara Yesuusitti yoo iyyanne humna dinqii fi eebba argachuu.
Erm.33:3 dubbisaa!
4)eebba utuu hin shakkin amananii waan kadhatan fudhachuu.
Maat.21:22 dubbisaa!
5)Eebba rakkina tokko malee kadhataa fi galataan dhi’aannee fudhachuu.
Fil.4:6-7 dubbisaa!
6)Eebba maqaa Yesusiin kadhannee deebii fi gammachuu fudhachuu.
Yoh.16:24 dubbisaa!

4.Namni mucaa Gooftaa ta’e, yeroo kadhatu Gooftaa wajjin dudubbata.
1)maqaa Yesusiin kadhachuun baayyee barbaachisaa dha.
Yoh.16:24 dubbisaa!
2)yoo rakkinni jiraate Waaqayyon ammas kadhachuu barbaachisa.
Yoh.14:13 dubbisaa!
3)Of argisiisuu fi irra deddeebi’uun utuu hin ta’in amantiidhaan kadhachuu barbaachisa.
Maat.6:7 dubbisaa!
4)hafuura cabbaadhaan yommuu kadhannu Waaqayyo ni gammada.
Lu.18:13 dubbisaa!
5) jaalala Waaqayyoo abboomamuun kadhachuu barbaachisa.
Lu.4:22 dubbisaa!

5.Waaqayyo deebii kadhannaa karaa sadii deebisa.
1)deebii kadhannaa dafee ni kenna.
2)wanti nuyi kadhanne yoo sirrii miti ta’e nuuf hin deebisu. Kadhannaan kun siif hin ta’u jedhee ni cufa. Tarii wanti kadhanne sun Waaqayyo irraa kan nama deebisu yoo ta’e deebii nuuf hin kennu.
3)Isa kadhanne sana kan caalu dabalee nuuf kennuudhaaf yeroo isaa ni eega. Kana jechuun wanti nuyi kadhanne sun yeroo isaa miti yoo ta’e, yoo gara fuula duraaf ta’e yeroon isaa yommuu ga’u ni kenna jechuu dha.

6.Kadhannaa sirrii kam?
1)Yommuu kadhannu deebii akka argannu abdii fi amantiidhaan akkasumas gammachuudhaan Waaqayyotti dhi’aachuu nu barbaachisa. Waaqayyo yommuu garboota isaa waamu, kennaa kennuuf waama.

Fa.120:1-7 dubbisaa!
2)sagalee abdii qabannee kadhachuu nu barbaachisa.
Se.Lak.23:19 dubbisaa!
3)Erga kadhatee booda utuu hin mamin qodaa galataa qabatee eeggachuu qaba.
Ya.1:6 dubbisaa!
4)dura akka argate amanee jireenya galataan eeguu qaba.
Yoon.2:2-7 dubbisaa!
3)gaarummaa abdiidhaan Waaqayyoon eeggachuun
Maat.7:9-11 dubbisaa!
Kadhannaa: walga'ii banamaan naannoo kanatti akka ballatuuf, iddoo biraattis akka faca'uuf, amantoonni tajaajiltoota amanamoo gara walga'ii banamaatti akka lallabaniif erguu akka danda'an kadhachuu barbaachisa.

Boqonnaa 9

9.Waaqni /Gooftaan kee eenyu? (Isa.45:5-7)

Isa.45:5-7 dubbisaa!

Namoonni karaa baayyeedhaan biyya lafaa kana irra ni jiraatu. Akkasumas karaan gara Waaqayyotti geessu baayyeen akka jiran ni dubbatu. Waaqayyo allaan yoo dadhabe, Yesus jira jedhanii dubbatu. Kun gawwoomsaa seexanaa ti. Seexanni akka namni Waaqayyoo wajjin wal argu takkaa hin barbaadu. Seexanni akka nuyi Waaaqayyoo wajjin wal arginee jireenya gammachuutti hin jiraanneef gufuu baayyee nu dura ni kaa'a. seexanni sobaa waan ta'eef akka nuyi amantii sobaa duukaa buunee cubbuu hojjennee moortuu fi waaqa tolfamaa waaqeffannee akka bannuu barbaada.

1.Seexanni namoonni akka waaqeffannaa sobaa waaqeffatan sossoba.

1)Namoonni hafuura hamaa fi seexanaaf garba ta'u.

Efe.2:2 dubbisaa!

2)hawwaaf garba ta'u.

1Yoh.2:15-16 dubbisaa!

3)Mataa isaanii kufaatiitti galchu.

2Xi.3:2 dubbisaa!

4)Hafuura hamaa fi waaqa tolfamaa tajaajilu.

Se.Ba.20:4 dubbisaa!

5)hafuura hamaadhaan kan qabaman ta'u.

Efe.6:12 dubbisaa!

2.bu'aan amantii dogoggoraa rakkina keessatti kufuu dha.

1)akka Waaqayyo hin jirre dubbatameera.

Fa.53:1 dubbisaa!

2)amantii garba ta'uu.

Maat.12:44-45 dubbisaa!

3)cubbuuf garba ta'uu.

Warri ejjan hafuura hamaadhaan hojjetu. Abbaan manaa tokko haadha manaa tokko qabaachuun irra jira, isaan garuu hadha manaa tokkoo ol ni qabaatu.

Ro.6:6 dubbisaa!

4)warra abaaramootti ni faradama.

Ib.9:27 dubbisaa!

5) Rakkinaa fi gidiraa barabaraa keessa ni bu'u.

Mul.11:8 dubbisaa!

3.amma ati kana keessaa ba'uu qabda.

1)Amma utuu hin turin dafii hidhaa seexanaa keessaa ba'i!

2Qor.6:1-2 dubbisaa!

2)yeroo itti hin kennin.

Fak.27:1 dubbisaa!

3)Yaahiwwee(Waaqayyo) inni Waaqayyo keenya, isa fudhadhaa!

Isa.45:5-6 dubbisaa!
4)Yesus Waaqayyoo wajjin kan wal nu argisiisu karaa fayyinaa ti.
Hoj.Er.4:12 dubbisaa!
Hoj.Er.16:31 dubbisaa!
Yoh.14:6 dubbisaa!

4.Waaqayyoo wajjin walii galanii jiraachuun baayyee barbaachisaa dha.
1)Waaqayyoon dura argachuu barbaachisa.
Yoh.17:3 dubbisaa!
2)Yesus kiristoosiin fayyisaa lubbuu kee, gooftaa kee gootee fudhachuu qabna
Yoh.1:12 dubbisaa!
3)yeroo Yesusitti amannu, rakkina keenya isa darbe, isa ammaa, isa gara fuula duraaf battalatti furmaata kenna.
Efe.2:5-6 dubbisaa!
4)eebba waltti fufiinsa qabu fudhataa jiraata.
Efe.2:7 dubbisaa!
5)Nuyi amma kophaa keenya miti, Yesus kiristoos nuu wajjin jira.
Ga.2:20 dubbisaa!

5.Warri Yesusiin amanan eebba keessa ni jiraatu.
1)Eebba Mucaa Waaqayyoo ta'uu keessa jiraachuu.
Yoh.1:12 dubbisaa!
2)Eebba hafuura qulqulluu wajjin jiraachuu. Kana jechuun, to'annaa hafuura qulqulluu jala jiraachuu jechuu dha.
Yoh 14:16-17 dubbisaa!
3)Eebba deebii Kadhannaa keessa jiraatu.
Yoh.16:24 dubbisaa!
4)Eebba maqaa Yesusiin humna seexanaa mo'uu keessa jiraatu.
Maat.16:18 dubbisaa!
5)Eebba ergaa gargaarsa argachuu keessa ni jiraatu.
Ib.1:14 dubbisaa!
6)Eebba dhaaltuu mootummaa Waaqaa keessa jiraatu.
Fil.3:20 dubbisaa!
7)Eebba qabeenyaa biyya lafaa keessa jiraatu.
Maat.28:18-20 dubbisaa!
8)Eebba mana mootummaa waaqayyoo keessa jiraatu.
Se.Uu.1:28 dubbisaa!
9)Eebba mana Waaqayyoo ta'uu keessa jiraatu.
Maat.16:18-20 dubbisaa!

10)Eebba eebba Abiraa fudhachuu keessa jiraatu.
1,tokkoo tokkoo namaatiin eebbifamuu

2,maatiidhaan eebbifamuu
3,firaan eebbifamuu
4,biyyaan eebbifamuu
5,addunyaan eebbifamuu
Gal.3:14 dubbisaa!

Boqonnaa 10

10.Mala galma ga'uu jireenyaa. (Ro.1:16-17)

Ro.1:16-17 dubbisaa!

Jireenyi galma ga'e maal fakkaata?

Namoonni hundinuu jireenya galma ga'e bira ga'uuf ni fiigu. Garuu eenyu iyyuu ofii isaatiinsaphaatti galma ga'uu kan danda'u hin jiru. Jireenya galma ga'e arguuf namoonni shaakala badii ni shaakalu. Maaliif kana godhu? Sababi isaa adeemsa isaanii keessa Yesus hin jiru. Furmaata jireenyaa isa ta'e Yesusiin waan hin beekneef kufaatii itti ni fida.

1.Seexanni akka nuyi Yesusiin hin beekneef nu qora.

1)Seexanni sobaa fi sossobaa waan ta'eef lubbuun namaa akka duutu barbaada.

Yoh.8:44 dubbisaa!

2)Seexanni qulqullu of fakkeessuuf of ni gegeddara.

2Qor.11:14 dubbisaa!

3)Qabeenyaa baayyee nutti argisiisuun, fedha fooniibuitti mullisuu fi of jajuunuitti argisiisuun nu qora.

1Yoh.2:15-16 dubbisaa!

4)lafaadukkanaa keessa akka galluuf nu qora.

Efe.6:12 dubbisaa!

2.Gooftaan Yesus humna seexanaa fannoo irratti mo'uudhaan hojii isaa hundumaa ni diige.

1)Nu fayyise.

Qol.2:13 dubbisaa!

2)abarsa keenya fudhatee fannoo irratti nuuf fannifamee abarsa jalaa luba nu baase.

3)Humna dukkanaa balleessee luba nu baase.

Qol.2:15 dubbisaa!

4)fannoo irratti fannifamee hundumaa mo'e.

Qol.2:15 dubbisaa!

3.Yesus fannoo irratti humna du'aa cabsuun nuuf gammachuu guddaa dha. Kana jechuun wangeela jechuu dha.

1)Yesus rakkina keenyyaaf furmaata kenna.

Gal.3:14 dubbisaa!

2)Yesus Waaqayyo biraa eebba dhugaa nuuf fideera.

Gal.3:14 dubbisaa!

3)Yesus akka uyi wangeela galmaan geenyuuf jireenya nuuf kenne.

Ro.1:16 dubbisaa!

4)Sagalee kanaan walii gallee ittiin jiraachuu qabna.

Ro.10:8-10 dubbisaa!

4.Garuu seexanni akka nuyi itti hin jiraanne nu godha.

1)seexanni wangeelle lubbuu duwwaa fayyisa jedhee odeessa.

2)seexanni wangeelli akka hojii gaarii duwwaa hojjennu nu godha jedhee soba.

3)seexanni wangeelli beekumsa duwwaa kenna jedhee namoota gowwoomsa.
4)seexanni wangeelli tokkummaa haara'umsa duwwaa fida jedhee soba.
5)seexanni wamgeelli akka moortuu ti jedhee namoota goowwoomsa.
6)wangeela dhugaa wallaaluun jireenya irratti badiisa fida.

5.mala jireenya galmaan ga'uu
1)Waaqayyootti amanuu barbaachisa
Yoh.1:12 dubbisaa!
2)Wangeela karaa sirritti beekuun barbaachisaa dha.
Ro.1:16-17 dubbisaa!
3)Wangeelatti jiraachuu barbaachisa.
Gal.3:13-14 dubbisaa!
4)Wangeelaan biyya lafaa kana mo'uu barbaachisa.
Maar.16:15-20 dubbisaa!

Boqonnaa 11

11.Wanta waldaan kiristiyaanaa sitti gammaddu hojjedhu!
(Torban 11f ibsa waldaa kiristiyaanaaf gootu beeksisuu barbaachisa.)
Waldaa kiristiyaanaa jechuun maal jechuu dha?
Hiikaan mana sagadaa dhaquu maal?
Namoonni baayyeen mana sagadaa dhaquun hojii amantii, walga'ii hawwaasaa godhanii yaadu. Garuu Waaqayyo manni sagadaa iddoo buufata Yesus jedhee dubbata. Misirroo ulfinaa jedhe ni ibsa. Waaqayyo karaa waldaa kiristiyaanaa eeba isaa amantootaaf ni kenna. Waldaan kiristiyaanaa iddoo Yesusiin itti beeksisanii dha.

Kanaaf Yesus kiristoosiin argadhu!
1,Maqaa Yesus kiristoos waamuun barbaachisa.
2,Maqaa Yesus kiristoosiin kadhachuun barbaachisa.
3)Yesus kiristoos gooftaa fayyinaa ti jedhanii dugaa ba'uu barbaachisa.
Bu'aa: Yesus kiristoos warra isa fudhataniif jireenyaa fi gammachuu ni kenna.
rakkina jireenyaaf furmaata argata.

1.waldaa kiristiyaanaa jechuu maal jechuu dha?
1)Waltti qabama namoota Waaqayyoof filatamanii ti
Efe.1:23 dubbisaa!
2)Iddoo Waaqayyo keessa jiraatuu dha.
Efe.2:22 dubbisaa!
3)iddoo bultii Waaqayyoo ti.
1Qor.3:9 dubbisaa!
4)iddoo amantoonni itti waaqeffatan.
Fa.84:1-4 dubbisaa!
5)Iddoo Waaqayyoo wajjin tokkummaan godhamuu dha.
1Phx.2:9 dubbisaa!
6)foon Yesus kiristoos jechuu dha.
Qol.1:18 dubbisaa!
7)misirroo Yesus kiristoos. Gooftaan waldaa kiristiyaanaa akka misirrootti ilaala. Waldaan kiristiyaanaa amantoota ishee kunuunsuu qabdi. Iji gooftaa yeroo hundaa waldaa kiristiyaanaa irra jira.
Maat.25:1 dubbisaa!

2.Eebbi karaa waldaa kiristiyaanaa dhufu maal?
1)Yeroo dhugaatti waldaa kirstiyaanaa keessa taatu rakkinaa keef furmaata ni argatta.
Fa.84:5-6 dubbisaa!
2)Jireenya dhugaa fi abdii ni kenniti. Waldaan kiristiyaanaa namoonni lubummaadhaan wangeela akka dhaga'anii fi akka lallaban gochuu qabdi.
Maat.11:28-30 dubbisaa!
3)Fayyina lubbuu kenniti.
Maar.16:17 dubbisaa!

3)Dhukkubsatoota fayyifti.
Se.ba.15:26 dubbisaa!
4)Maatiif fayyummaa fi gammachuu kenniti.
Hoj.Er.16:31 dubbisaa!
5)Karaa kadhannaa rakkina isaaniif furmaata kenniti.
Maar.11:17 dubbisaa!
6)Eebba Abiraam akka eebbifaman ni gooti.
Gal.3:13-14 dubbisaa!

3.Waldaan kiristiyaana Waaqayyo dhaabe koochoo lama kan qabduu dha.
1)Koochoogurmuu guddaa-Waaqeffannaa waldaa kiristiyaanaa.
2)Koochoo gurmuu xinnaa- kan walga'ii banamaa.

4. Ergaan waldaa kiristiyaanaa maal?
1)Waaqayyoon waaqeffachuu
Yoh.4:23 dubbisaa!
2)Wangeela lallabuu dha.
Maar.16:15-16 dubbisaa!
3)waldaa kiristiyaanaa guddisuu, barsiisuu fi shaakalchiisuu.
Efe.1:11-13 dubbisaa!
4)Wal tajaajiluu
1Phx.4:10 dubbisaa!
5)Misiyoonii/ hojjetoota wangeelaa erguu
Hoj.Er.1:8 dubbisaa!

5.Attamitti maatii tokko waldaa kiristiyaana godhu?
1)Yesusiin akka amanan gochuu
Maat.16:16-18 dubbisaa!
2)Yesus kiristoosiin garaa isaaniitti gooftaa jireenya isaanii fi fayyisaa isaanii godhatanii akka fudhatan gochuu
Yoh.1:12 dubbisaa!
3)Dibata hafuura qulqulluu dibamanii hojii Yesusiif humna akka argatan gochuu
1Qor.12:27dubbisaa!
4)Tajaajilaan bu'aa dhagna Yesus kiristoos kan taate waldaan kiristiyaanaa akka guddattu gochuu
Efe.4:12 dubbisaa!

6.Eebba Waaqayyoo karaa waldaa kiristiyaanaa
1)Eebba waaqeffannaa
Yoh.4:24 dubbisaa!
2)Eebba tajaajilaa
Efe.4:15-16 dubbisaa!
3)Eebba tokkummaa.

Hoj.Er.2:46-47 dubbisaa!
4)Eebba guddinaa
Efe.4:13 dubbisaa!
5)Eebba dhuga ba'umsa jireenyaa. Yesus kiristoos gooftaa akka ta'e,warri labsan waaqa irratti eebba dachaa 100 akka argatan macaafi qulqulluun ni ibsa.
Maar.10:30 dubbisaa!

Macaafa lammaffaa
Hojii walga'ii banamaa 2

Baafata

1.Boqonnaa tokko mala waraqataan lubbuu haaraa waamuu
2.Boqonnaa lama-amantii fi lubummaan jiraachuu
3.Boqnnaa sadi-karaa nagaa isa dhugaa argannu
4.Boqonnaa afur-dhoksaa Yesus kiristoos
5.Boqonnaa shan-maqaan Yesus jajjabootaa fi warra aboo qaban ni mo'a
6.Boqonnaa ja'a-Yesusiin beektaa ree?
7.Boqonnaa torba-wangeelaan booji'uu
8.Boqonnaa saddeet-kadhannaadhaan humna adda argachuu
9.Boqonnaa sagal-dhukkubaa fi dhiphina irraa luba ba'uu
10.Boqonnaa kudhan-Yesusiin erga amantee booddee maaliif gaddisiifte?
11.Boqonnaa kudha tokko-wanta waldaan kiristiyaanaa si irraa barbaaddu godhi!

Boqonnaa 1.

1.Mala waraqataan lubbuu haaraa waamuu

1.Mala waraqataan lubbuu haaraa waamuu (mala waraqataan wangeela lallabuu)

Lubbuu haaraatti dhi'aachuu

2.Wangeela lallabuu

Nama Yesusitti hin amanne	gammacuu	Waaqayyo
Jireenya barabaraa,gadda,du'a, sodaa, adaba, dheekkamsa, si'ol, biyya waaqa irraa	Dhaga'anii warra hin amanne Yesus	Gammachuu, nagaa, eebba, biyya Waaqaa

Yoh.5:24 dubbisaa!

Amma ati/isin wanta armaan olii ilaatee/ilaaltanii jireenya isa kam barbaadda/barbaaddu?

Deebii: yoo isa gara mirgaa jiru filatte Gooftaa Yesusiin akka fayyisaa lubbuu keetti fudhachuu qabda./qabdu. Yoo kanatti walii galte/galtan Gooftaan isiniif /siif kadhadha. Na booda kadhanna kana kadhadhu/kadhadhaa!

3.Kadhata nama goofta Yesus kiristoosiin fudhatee:

Yaa Waaqayyo, ani cubbamaa dha, Yesus kiristoos amma gara laphee kootti akka lixxu fedheera, cubbuu koo dhiiga kee isa fannoo irratti naaf dhangalafteen na irraa dhiqi,cubbuu koo naaf dhiisi, jireenya barbaraa naaf kenni, amma Yesus kiristoos gooftaa jireenya kootii godhee si fudhadheera, yaa Waaqayyo abbaa koo naaf ta'I, ani mucaa kee nan ta'a, amma waan na fayyifatteef maqaa koos galmee jireenya barabaraatti waan na galmeessiteef sin galateeffadha, ammaa jalqabdee barabaraan na wajjin ta'I maqaa Yesusiin Aameen.

4.Gaaffii amanuu kee mirkaneessu ja'an.

1,Yesus amma eessa jira?

Deebii. Garaa koo keessa.

2,cubbuun kee hundinuu attam ta'e?

Deebii: cubbuun koo hundinuu naaf dhiifameera, maqaa Yesusiin dhiifama argadheera.

3.Gara fuula duraatti yoo cubbuu hojjette maal taata?

Deebii: lammaffaa cubbuu akka hin hojjenneef qalbiin diddiirradha.

4.Yesus siif maal?

Deebii: Fayyisaa lubbuu koo fi gooftaa koo ti.

5.Ati yoom fayyite?

Deebii: amma gooftaa Yesus kiristoosiinfudhadhee ergan kadhadhee ti.

6)Ati amma yoo duute jireenya isa waaqa irraatti galuu amantee fudhatteettaa?

Deebii: eeyyee.

Maaliif?

Deebii: Yesus kiristoosiin akka fayyisaa lubbuu kootti amanee waanan fudhadheef.

5.amanaa cimaa ta'uu- fakkeenya saantimaa.

Yoh.10:28-29 dubbisaa!
6.yommuu lubbuu haaraan Yesusiin fudhatu maqaa isaa fi teessoo isaa barreessuu
-Maqaa
-Lak.Bi.
-Teessoo

Maqaa	
Lak.B.	
Teessoo	

7.utuu wal irraa hin kutin lubbuu haaraa dudubisuu.
Bilbilaan
Qaamaan
8.Qopheessuu:
Waraqata, qalamaa fi irsaasii qopheessanii warra googtaa fudhatan galmeessuu.

Tokkummaadhaan lubbu haaraa barbaadanii argachuu: sababi namoota gara waldaa kiristiyaanaa fiduu namootaa wajjin akka wal baranii wal gaggaafataniif. Namoota warra gooftaa fudhatan attamitti akka gooftaa fudhatan yommuu gaafannu, %75-90tti karaa firaa tokkummaa firaatiin ta'uu isaa ni ibsu. Nuyis namoota warra hin amanne naannoo keenya jiran tokkummaa keenyatti dabalamanii gooftaa akka fudhataniif gargaaruun barbaachisaa dha. Waa'ee isaanii itti yaadnee gara mana gooftaa fiduun ni barbaachisa.

Mala gurmuu xinnaadhaan walga'ii banamaa turban 12 lallabuu.
Mala inni tokko isa tokkoo wajjin walga'ii banamaa torban 12 labsuu.

Boqonnaa 2

Amantii fi lubummaan jiraachuu (Lu.4:18-19)

Lu.4:18-18 dubbisaa!

Luba ba'uu jechuun nuuf jecha haaraa miti. Bittaa koministii jala waggaa 17f turree luba bane jechuu dha. Kanaaf muuxannoo luba ba'uu qabna jechuu dha. Yesus kiristoos jereenya keenyaaf, amantii Kenyaa fi lubummaa kennuuf dhufe. Yesus hiyyesota, dhukkubsatoota, cubbamoota, warra abarsaa fi sodaa du'aa jala jiran luba baasuuf waaqa irraa dhufe. Ilmi Waaqayyoo Yesus lubummaan amantii inni kennu maal? Nuyis attamitti lubummaa kanatti jiraanna?

Hojii walga'ii banamaa

1,sagalee jireenya keenya ilaalu lallabuu

Nama Yesusitti hin amanne lubbuu haaraa jereenya isaa waan tuqu lallabuu barbaachisa

2,waa'ee wangeelaa lan ilaalu lallabuu. Wangeela jechuun Yesus kiristoos jechuu dha. Yesus kiristoos immoo furee jireenya keenyaa ti.

3,sagalee, Yesus kiristoos mootii biyya lafaa, ergamaa, luba akka ta'e kan dubbatu lallabuu barbaachisa.

4, waa'ee ergaa kan dubbatu lallabuu. Namni Yesusitti hin amanin waa'ee ergaa waan hin beekneef waa'ee ergaa kan ilaalu lallabuun barbaachisaa dha.

Jireenyatti utuu jirruu wanta yaadachuun nu irra jiru

1.Waaqayyoo wajjin sirriitti jiraachuu keenya yaadachuu

2,akka Waaqayyo hojjechaa jiru amma yaadachuu

3,Amantii namni Waaqayyoon qabu jireenya irraa hafaa akka qabu yaadachiisuu

Ibi.11:6 dubbisaa!

4,Namni Waaqayyoon tajaajilu eebba gara fuula duraatti akka argatu yaadachiisuu.

Namni wangeela lallabu akka urjii waaqa irraa ni ibsa.

Daan.12:3 dubbisaa!

5.biyya lafaa irra kan Yesus caalaa hojjechuu akka dandeenyu yaadachiisuu

Yoh.12:14 dubbisaa!

Waaqayyo gonfoo hulfinaa ulfinaa kennuuf qophaa'eera.

2Xi.4:8 dubbisaa!

Bu'aa: warri Yesus kiristoositti amanan eebba irraa hafaa shaakalu/qabaatu. Nuyi kiristiyaanonni namoota kan biraa jechuun waa'ee rkkina isaanii fi dhiphina isaanii furmaata kan kennu lallabuu qabna.

1.hiyyeessota luba baasuu

Se Uu.3:16-19 dubbisaa!

1)Erga jireenya isaanii irratti cubbuu hojjetanii booda Waaqayyoon dhiisanii hafuuraa fi foon isaaniitti hiyyuma fidan.

2)Amala namoota hafuuratti hiyyoomanii

1,jireenya barabaraa hin qaban. Isaan kun hafuuratti deegoo dha.

2sagalee Waaqayyoo hin qaban

3, gara mana isa waaqarraatti hin darban.

3)Amala namoota foonitti deegoo warra ta'anii

1,rakkina qabeenyaa dhabuutu irra ga'a

2,qarshii/ horii dhabuutu irra ga'a.
3,naannoon duwwaa/onaa ta'uu
4)Yesus hiyyummaa keenya fudhatee eebba Abraam nuu kenne.Gl.3:13-14 dubbisaa!
2. hidhaa seexaanaattii lub baasuu
1Yoh.3:8 dubbisaa!
1)Hidhaa cubbuu keessa warra jiran luba baasuu, (cubbuu Addam, kan isaanii, kan abboota isaanii fi kan abaabilii isaanii)
2)Namoota warra dhiphinaa fi sodaa Keessa jiraatan luba baasuu, (yaaddoo naannoo, kan gaa'elaa, yaaddoo soda du'aa keessaa luba baasuu
3) hidhaa seexanaa Keessa jiran luba baasuu
-dhibee hafuuraa,rkkina, dhibee sammuu (maraattummaa)
- cubbuu
4)Amala hin taaneen warra qabaman luba baasuu, dheekkamsa, jibba, waraana, gadda, dhiifama gochuu dhiisuu cubbuu hojjechuu keessa warra jiran luba baasuu
5)shaakala haminaa keessa warra jiran luba baasuu. Machaa'uu,jimaa nyaachuu,ejjuu, hanna, adoochaa;'.;./;'., hidhaman beekumsa, kaalaqa, barumsa … warra hidhaman rakkina isaanii hundumaattii kan furu hin argamne. Rakkina kana hundumaattii eenytu nama fura? Deebiin isaa Yesus kiristoos duwwaa dha.
6)Amma Yesus warra hidhaman batalatti luba ni baasa. Yesus kiristoos amma nu gidduu jira.
Ib.13:8 dubbisaa!
3.Namoota war dukkana keessa jiran luba baasuu
1)Uumamaan warra iji isaanii jaame fayyisuu, akka Barxemoos ija isaanii banuu,
Yesus ija Barxemewoos ni bane. Yesus ija keenya ni bana.
2)Amantiitti warra jaaman banuu, namoota duwwaa hamma dhumaatti jaalachuu barbaadu.
Kanaaf hafuurri qulqulluun akka nu keessa jiru argisiisa jechuu dha.
1,Jannata Eden keessatti iji Waaqayyoon argu dhokfamee ture
2,Du'a booda maal akka jiru hin beekne
3,Hawwiidhaan ija jaaman
3)Yesus Ija amantiidhan biyya lafaa argu bana, bishaan jireenyaa isa Yesus kennu dhuganii lubbuu isaaniif baqonnaa fi gabbina argatanii namoota gara Waaqayyoo fiduu barbaachisa.
Yoh.4:13-14 dubbisaa!
4.warra dhukkuba sammuu qaban luba baasuu.
Hoj.Er.1:38 dubbisaa!
1)hafuura hamaan kan qabaman luba baasuu
2)dhukkubni onnee dhukkuba sammuu kan akka gaadda, dhiphina,dheekkamsa,abdii kutachuu fida.
3)dhukkuba fooniitiin warra dhiphatan luba baasuu, dhiphinaaf gadda irraa kan ka'e rakkinni baayyeen nagaa nama dhowwu,
4)Seera hawwaasaatiin warra dhiphatan luba baasuu. Amantii musilimaa keessatti dhiirri tokko dubartii 4 fuudhuu ni danda'a kan jedhamu seerri dubartoota dhiphina keessa galchu ni jira. Addadumman amantiis ni jira.
5)Amma Yesus namoota rkkina akkasii keessa jiran luba baasuu barbaada.
Maat.11:28 dubbisaa!

5.Amma yeroo ayyana Yesus kiristoos labsinuu dha.

Lu.4:19 dubbisaa!

1)Yesus Yoobeeliin luba baasuuf si'a 3ffaa dhufe.

2)Yesus fannoo irratti du'ee awwalamee guyyaa 3ffaatti erga ka'ee booda humna hafuura qulqulluu waan nuu kenneef bara itti ayyana isaa labsinuu dha.

3)Amma wa'ee fayyisuu fi eebba Waaqayyoo misiraachuu himi!

4)Yesus jireenya keenyani qulleessa.

5)Yesusiin akka fayyisaa lubbuu keenyaati yoo fudhanne jireenya keenya irraa rakkina ni fageessa.

Boqonnaa 3

Karaa isa dhugaa jireenyatti geessu (Fil.4:4-7)

Fil.4:4-7 dubbisaa!

Wanti biyya lafaa kana irra jiru keessaa gatii guddaa kan qabu maal? Innis nagaa dha. Nagaa fudhanee nagaatti jiraachuu qabna. Iddoo gaarii teenyee yoo nagaa hin qabnu ta'e bu'aa maalii qaba? Amma namoonni baayyeen rakkina guddaa keessa jiru. Rakkinni kunis, soda du'aa, soda kufaatii k.k.f.… Baayyeen isaanii immoo rakkina cubbuutiin dhiphachaa jiru. Dhiphina kana namni na fura jedhanii ni yaadu, garuu nama isaan furu hin argatan, kanaaf warri rakkinai kana keessa jiran nagaa, boqonnaa karaa kam argachuu danda'u?

Namoonni akka Yesusiin hin arganne kan godhu maal?

1, waa'ee cubbuu ti.

Isa.59:1-2 dubbisaa!

2, jireenyi dhugaan waan hin jirreef Kiristoos lammaffaa dhalachuu barbaachise.

Ro.8:16 dubbisaa!

Yoh.1:12-13 dubbisaa!

3, seexanni waan danda'uuf

Maat.12:28-29 dubbisaa!

4) galmii fi gatiin dhugaa waan badeef.

Ro.3:9-10 dubbisaa!

1.Namoonni nagaa isa dhugaa argachuuf baayyee yaalu.

1)Solomoon soressi inni haadha manaa 1,000 fuudhe,"hundumtu kan akkasumaanii ti" jedhee dubbate. Kana jechuun isaa nagaa argachuun haadha manaa baayyee fudhuudhaan miti jechuu isaa ti.

Lallabaa.1:1 dubbisaa!

2)akkeessaan biyya Ingilizii inni beekamaan Chaapiiling jireenya isaa irraa kaasee yeroo dubbatu, jireenyi koo duwwaa fi kophaa nagaan kan keessa hin jirree dha jedhe.

3)Akkeessaan Maarlin Molo waggaa 37ffaa isaatti of ajjeese. Akkeessaa ta'uun iyyuu nagaa namaaf hin kennu.

4)Intala abbaa kaampaanii guddaa Ameriika kan fuudhe EedalDufanitii kophaa ta'uu isaa hubatee of ajjeese.

Fira warra beekamoo kaampanii guddaa qabanii ta'uun iyyuu nagaa namaaf hin kennu.

Kennaan biyya lafaa rakkinaa fi dhiphina duwwaa dha.

1)Jireenyi akka hurrii ganamaa ti.

Yaq.4:14 dubbisaa!

2)Jireenyi akka daraaraa bakkee ti.

Fa.103:15 dubbisaa!

3)yeroo jiraachuu dadhabnu rakkinnii fi gidiraan ni baayyata.

Maat.11:28 dubbisaa!

4)Jireenyi yommuu ilaalan kan akkasumaanii ti.

Lallaba.1:2-3 dubbisaa!

5)Jireenyi qoramsa.

1Yoh.2:15-16 dubbisaa!

1,Qoramsa fedha foonii. Nyaata, ejja, meeshaalee, horii, k.k.f. itti argisiisuun yeroo hunda ni qora.

2, qoramsa ija hawwaa: 3, qoramsa of jajuu jirenyaa, hawwa taayitaa, k.k.f. yeroo hunda ni qara Wanti biyyi lafaa kennu gammachuu sobaa ti.

3.Namnni gara Yesus dhufu nagaa fi boqonnaa dhugaa ni argata.

1)Amantii isaatti lubummaadhaan jiraata.

Yoh.8:32 dubbisaa!

2)Nagaa fi boqonnaa biyyi lafaa harkaa hin fudhanne keessa ni jiraata.

Yoh.14:27 dubbisaa!

3)Jaalala dhuggaa fi jireenya barabaraa keessa ni jiraata.

Ro.8:38-39 dubbisaa!

4)Jireenya tasgabbaa'aa fi jireenya guddatu keessa ni jiraata. Namni jaabaate warra kaan jabeessa. Namni tasgabaa'e isa kaan tasgabeessa. Namni jireenya isaatti hin gammanne rakkataa dha.

Fil.4:13 dubbisaa!

4.Yesus kiristoos eenyu?

1)Cubbuu keenya kan nuuf dhiise fayyisaa keenya.

Maat.1:21 dubbisaa!

2)Jireenya keenya.

1Yoh.5:11-12 dubbisaa!

3)abbaa firdii dhugaa ti.

2Qor.5:10 dubbisaa!

4)Yesus jechuun masihi, mootii, luba isa ta'e ilma Waaqayyoo ti.

Maat.16:16 dubbisaa!

Hojii Yesus amma hojjetu.

1,lubbuu cubbuuttii luba baasa. 2,qoramsa seexanaa ni mo'a, 3, waa'ee keenyaaf guyyaa guyyaatti Waaqayyoon kadhata.

5.Kiristiyaanonn/amantoonni karaa Yesus eebba isa dinqisiisaa keessa ni jiraatu.

1)Lubummaa dhugaa keessa jiraatu, Yesus abaarsaa fi dhukkuba foniittii isaan fayyisee cubbuu isaanii isaaniif dhiiseera.

Gal.5:1 dubbisaa!

2)Eeba shanan Abiraam eebbifamanii keessa jiraatu.

Gal.3:14 dubbisaa!

3)Abdii hafuura qulqulluu keessa jiraatu.

Humna dhuga ba'umsa hafuura qulqulluu waan qabnuuf hafurri qulqulluun nu barsiisa.

Gal.3:14 dubbisaa!

4)Aboo isa dhugaa keessa jiraatu.

Fil.3:13 dubbisaa!

5)Ammaa jalqabanii Yesusii wajjin eebbaan jiraatu.

Mul.3:20 dubbisaa!

Kadhannaa: Amma Yesusiin aman! Inni rakkina keef furmaata ni kenna.

Boqonnaa 4

Dhoksaa Yesus kiristoos (Ib.4:14-15)

Ib.4:14-15 dubbisaa!

Biyya Amerikaa Akulahumaa Universitii keessatti namichi tokko daljeessa mallattoodhaan jechoota 140 barsiise. Kana booda jechoota kana keessa isa kam dura barte jedhanii gafatan, Daljeessichi deebisee mallattoo harkaatiin"maalo nu baasi" isa jedhu jedhee deebiseef. Bineensonni kun hidhamuu hin harbaanne. Egaa akkasuma namni hidhaa seexanaa hin barbaadu, hidhaa cubbuu hundummaattii furamee jiraachuu barbaada. Rakkina keenya hundumaaf Yesus furmaata. Hidhaa cubbuuttii nu fura. Lubummaa dhugaan Yesusii fi hafuura qulqulluu duwwaadhaan. Dhoksaan fureen cubbuu keenyaa Yesus qofaa dha.

Akka Waaqayyo nuu wajjin jiru adda baafachuu.

1)Yeroo kadhannu deebii nuu kenna

2)Yeroo hojjennunagaa nuu kenna

3)Yeroo waldaa kiristiyaana keessa tajaajillu gammachuu nuu kenna

4)wangeela yommuu lallabnu dinqiitu godhama.

Bu'aa.: Waaqayyo akka nuu wajjin jiru kan ittiin adda baafannu Yeroo inni nagaa, gammachuu fi boqonnaa nuuf kennu hubachuu dandeenya.

1.Yesus malee warra jiraatan.

1)Biyya lafaa ishee waa'ee hin baafne keessa jiraatu.

Efe.2:2 dubbisaa!

2)Jireenya ofittummaa keessa jiraatu.

Qol.3:5 dubbisaa!

3)Waaqa tolfamaa waaqessuu fi badiisa lubbuu keessa jiraatu.

Se.Ba.20:4-5 dubbisaa!

4)dhiphinaa fi sodaa, nagaa utuu hin argatin jiraatu

Maat.6:34 dubbisaa!

5)Du'a booda si'oolitti galu.

Lu.16:19-31 dubbisaa!

Waaqayyo karaa ilma isaa Yesus kiristoos luba nu baasa.

1)Seera Kakuu moofaa keessatti warra abaraman luba baase. Warra Yesusitti amanan rakkina isaaniitti fura. Amma hafuura qulqulluu fudhadhu!

Gal.3:13 dubbisaa!

2)Diinota hundumaa irraa luba baasa.

Fa.136:24 dubbisaa!

3)Dhoqqee sochootuu fi kosii keessaa luba baasa.

Fa.103:4 dubbisaa!

4)soda du'aa keessaa luba baasa.

Nuyi warri Yesusiin amanne barabaraan ni jiraanna.

Yoh.11:25 dubbisaa!

5)Dhaloota hamaa irraa luba baasa.

Gal.1:4 dubbisaa!

3.Yesus kiristoosiin malee hamaa hundumaa irra luba ba’uun hin danda’amu.
1)Maqaa Yesusitti amani!
Maat.1:21 dubbisaa!
2)Amma maqaa Yesusiin booni!
Ro.3:24 dubbisaa!
3)Dhiiga Yesus kiristoos duwwaatu cubbuuttii nama qulleessa.
Efe.1:7 dubbisaa!
4)Yesus kiristoos duwwaatu humna seexanaa diiga.
Ib.2:14-15 dubbisaa!
5)Yesus rakkina keenya hundaaf furmaata.
Yoh.19:30 dubbisaa!
4.Yesus amma maqaa keetiin barbaadee si waama.
1)Ati laphhee kee bani!
Maat.11:28 dubbisaa!
2)Balbala garaa kee banuu qabda.
Amma gooftaa fudhachuuf haalli mijataa dha.
Mu.3:20 dubbisaa!
3)Yommuu Yesusiin fudhattu humna addaa mucaa Waaqayyoo ta’uus ni fudhatta.
Yoh.1:12-13 dubbisaa!
4)Jireenya irraa hafaa ni jiraatta.
Yoh.10:10 dubbisaa!
5)Jireenya yokiis du’a filachuun murtoo mataa ofii gaagata.
fayyina yookiis du’a filachuun akka fedha abbaa sanaa ta’uu isaa ibsa. “hundumaa caalaa laphee kee eeggadhu isheen burqaa jireenyaa ti” jedha.
Fak.4:23 dubbisaa!
5.Yesusitti amanuu kee dhugaa ba’uudhaan ibsi.
1)waaqota tolfamoo fi moortuu jalaa bu’uu kee dhugaa ba’i
Ro.8:2 dubbisaa!
2)Akka hafuuri qulqulluun si keessa jiruu fi yeroo hunda dhufee si jajjabeessuu isa dhugaa ba’i!
Yoh.14:16 dubbisaa!
3)Boqonnaa fi nagaa argate ibsi!
Waaqayyo nuu wajjin jiraachuu isaa mullisuuf yeroo kadhannaa nuu kenna.
Yoh.14:27 dubbisaa!
4)Kadhannaa keef deebii argachuu kee dhugaa ba’i!
Yoh.16:24 dubbisaa!
5)Biyya lafaaf bu’aa ta’uu kee dhugaa ba’i!
Maat 28:18-20 dubbisaa!

Boqonnaa 5

Maqaan Yesus warra gurguuddootaa fi warra humana qaban ni mo'a.

Maat.28:18 dubbisaa!

Jireenyi yeroo hundaa wallaansoo qabdi. Addunyaa hunda irra waraanni ni jira. Waraana daangaa eegachuu, si'aasa, dinagdee, mana barumsaa, tiraafikii k.k.f. nuyi waraana wal irraa hin cinne keessa jirra. Nuyi jireenya keenaaf kan ta'u lola amantii loluu qabna. Nuyis warra lola amantii lolanii ma'atan ta'uu qabna.lolli mo'uu fi mo'amuu qaba. Isa mo'eef eebbaa fi kennaan ni kennama. Garuu isa mo'ameef kan kennamu hin jiru. Kan kennamuuf salphinaa fi kufaatii duwwaa dha. Kubbaa miilla taphatanii garee mo'aniif kennaan ni kennamaaf, isaan ni gammadu. Akkasuma lola amantii lollee yoo mo'anne gammachuu fi nagaa arganna. Dhoksaan mo'ichaa maal?

Kufaatii kiristiyaanotaaf sababa kan ta'e maal?

1)Sagaleen Waaqayyoo shakkuu dha. Sagalee Waaqayyoof abboomamuu dhiisuu.

2)Ayyaana Waaqayyoo barbaaduu dhiisuu.

3)Hojii hafuura qulqulluu fudhachuu dhiisuu.

4)Mucaa Waaqayyoo ta'uu wallaaluu. Kanaaf Yesusiin jaallachuu dhiisuu.

a.Maqaa Yesusitti fayyadamuu dhiisuu.

b.Maqaa Yesusitti amanuu dhiisuu.

c.Humnaa fi amala koo duukaa bu'uu.

Bu'aa: Humni wangeelaa maqaa Yesusiin mullachuu isaa.

1.Namni jalqabatti Waaqayyoon dhiise maal fakkaata?

1)Namni jalqabaa akk bifa Waaqayyootti uumame.

Se.uu.1:27 dubbisaa!

2)seexanni gowwomsee ulfina Waaqayyoo fi humna mo'ichaa irraa fudhate. Seexanni hattuu jireenya keenyaa ti.

Se.Uu.3:1-10 dubbisaa!

3)kana irratti duutii fi kufaatiin namatti dhufe.

Se.Uu.3:16-19 dubbisaa!

4)Waaqa tolfamaa fi moortuu waaqessuu keessa jiraatu.

Fakkeenyaaf: namni tokko utuu gooftaa Yesusiin hin amananin dura fakkii ilaalu tokko ni qabaata. Garuu erga Yesusiin amanee booda fakkii isa jalqabaa fi haala amma keessa jiru wal bira yoo qabee ilaale ni geeddarama. Fakkii isa ture dhiisee amma ija haafuuraatiin ilaaluu jalqaba.

Efe 2:2-3 dubbisaa!

5)Aboo ofii isaatiin takkaa ba'uu hin danda'u.

Efe.2:1 dubbisaa!

6)Du'a booda gara si'ool badiisa barabaraa gara ibidda hin dhaamneetti gala.

Mul. 21:8 dubbisaa!

7) Bifaa fi humna kana deebisuuf Yesus ni dhufa.

1Yoh.3:8 dubbisaa!

8)Yesusiin warra fudhataniif rakkina isaaniif furmaataa humna deebisee ni kenna

Yoh.1:12 dubbisaa!

2.Maqaan Yesus warra humnaa qabanii fi beekamoo ni mo'a.

1)Yesus waaqaa fi lafa irratti aboo ni qaba.

Maat.28:18-20 dubbisaa!

2)Yesus hojii Seexanaa diigee luba baasa.

1Yoh.3:8

8 seexanni jalqabaa kaasee cubbuu waan hojjeetuuf namni cubbuu hojjetu hundinuu fira seexanaa ti. Ilmi Waaqayyoo hojii seexanaa diiguuf dhufeera.

3)Yesuus fannoo irratti Seexana ni mo'e.

- **Qola.2:-13-15 dubbisaa**

4)Yesuus namoota isatti amanan mootummaa dukkanaa keessaa biliisa baasa.

- **Qola.1:-13 Dubbisaa**

5)Namooti Yesuusiin amanan bilisummaa dhagaa fi nagaa dhaan jiraatu.

- **Ho.E 10:-38 Dubbisaa**

6) Nuyi kiristiyaanoti Waaqayyoon yoo kadhanne gargaarsa isaa in kenna

- **Yoh.16:-24 Dubbisaa.**

3.Aboo kanaaf wabiin maali?

1)Huafuurri qulqulluun nukeess waan jiruuf

- **Yoh.14:-24 dubbisaa**

2)Hafuurri qulqulluun barsiisaa waan ta'eef.Hafuurri qulqulluun nu keessa jiraachuun isaa akka yaadannu nu godha.

- **Yoh.14:-16-27 Dubbisaa**

3)Hafuurri qulqulluun aboo warra qaban hundaa akka moonu nu godha.

- **Matt.12:-28-29 dubbisaa**

4)Hafuurri qulqulluun biyyoota kan biraa nagaadhaan akka jiraannu gochuu isaa.

- **Ho.E.1:-8 Dubbisaa.**

4.Maqaa Yesuusitti amanuudhaan of jajuu.

1)Waaqayyoon yammuu kadhannu deebiin eebbaa waan kennuuf.

- **Yoh.14:-13-14 Dubbisaa.**

2)Maqaa Yesuusitti namoota amananiif aboodhaa fi humna waan kennuuf.

- **Mar.16:-17-18 Dubbisaa**

3)Jabina seexanaa waan diiguuf.

- **Luq.10:19 Dubbisaa**

4)Waaqeffannaa dhaa fi faarffannaadhaan Waaqayyoof ulfina kenna.

- **Yoh.4:-24 Dubbisaa**

5)Jireenyi Yesuus yeroo guyyaa guyyaatti burqaa gammachuu waan ta'uuf.

- **Yoh.4:-14 Dubbisaa**

6)Maqaa Yesuusiin uumama hundumaa waan of jala oolchinuuf.

- **Maat.28:-18 Dubbisaa.**

7)Dhuga baatuu Yesuus taanee biyya lafaa waan moonuuf.

- Ho.E.1:8 dubbisaa

Boqonnaa 6

6.Maqaa Yesuus Kiristoos barteettaa?

- **Yoh.14:6-10 Dubbisaa**

Hojii garii hojjechuudhaan mootummaa waaqayyotti galla jedhanii kan yaadan jiru.Warri akkas jedhan kun horii isaaniitiin hiyyeesota gargaaru.Garuu cubbuu isaaniitiif furmaata utuu hin argatin guyyaa guyyaatti cubbuutti cubbuu dabalaa adeemu.Kanaaf isaan kun kufaatii cubbuu keessa rakkinaan jiraatu. Nuun gara jireenya barabaraatti maaltu nugalcha?

Macaafi qulqulluun gaaffii kanaaf furmaata kenna.

- **Yoh.14:-6 Dubbisaa**

1.Warra kana keessaa Yesuusiin sirriitti kan hin beekne eenyu?

1)Namoota hafuuraa arfan keessaa tokko beeka.

Namichi amantii Budiizimii jalqabe Sokga,Gbja biyya Chainaatt amntii Confycianisma,,Amantii Musilimaa kan jalqabe Mahaammadii fiYesuus Kiristoos

2) geggeessaa namootaa

3)Namni amantii baayyee bayeessa.

4)Ijoonni kee Yesuus kiristoosiin attamitti ilaala?

-Namni haaraan gara walga'ii banamaa yammuu dhufu gaafadhu.ati,isini Yesuus eenyuu jettanii yaaddu jedhi?

2.Yesuus Kiristoos eenyu?

1)Cubbuu namootaa fi abaarsa kan bal'eessu fayyisaadha.

- Maat.1:-21 Dubbisaa

2)Masihii isa raajiidhaan dubbatameedha.

- Uumama.3:-15

3)jireenya keenya.

- 1Yoh.5:-11-12 Dubbisaa

4)Abbaa seeraa rakkatootaaf faraduudha.

- 1Qor.5:-10 Dubbisaa
- Mul'ata.20:-11-15 Dubbisaa

3.Waaqayyo maaliifMasihiin biyya lafaa kana akkadhufu godhe?

1)cubbuun biyya lafaa kana waan dhufeefii dha.

- Room.5:-12 Dubbisa

2)Namoota du'a oolchuuf.

- Ib.9:-27 Dubbisaa

3)Hawwii baayy'ee keessaa namoota baasuuf

- 1Yoh.2:-15-16 Dubbisaa

4)Namooti du'a barabaraa keessaa gara jireenya barabarraatti ceesisuuf.

- Efe.2:-1 Dubbisaa

4. Amma Yesuus eenyu?

1)Namooti akka fayyanii fi akka boqotan barbaada.

- Maat.11:-28 Dubbisaa

2)Gooftummaa seexanaa diiga.

- 1Yoh.3:-8 Dubbisaa

3)Waa’ee kiristiyaanotaa in kadhata.

- Rooma.8:-34 Duubbisaa

4)Maqaa Yesuusitti warra amanan infayyisa.

- Luq.23:-43 Dubbisaa

5.Eebba Kurnan warra maqaa Yesuusitti amnaniif kennaamu.

1)Eebba mucaa Waaqayyo ta’uu.

- **Yoh.1:12 Dubbisaa**

2) Eebba deebii kadhannaa argachuu.

- **Yoh,16:-24 Dubbisaa**

3.Eebba hafuura qulqulluun wajjin jiraachuu.

- **Yoh.14:16-178 Dubbisaa**

4)Eebba Gooftummaa Seexanaa mo’uu.

- **Luq.10:-19 Dubbisaa**

5)Eeebba gargaarsa ergamoota Waaqayyo biraa argachuu.

- **Ib,1:-14 Dubbisaa**

6)Eebba eebba Abrhaam fudhachuu.

- **Gala.3:14 Dubbisaa**

7(Eebba dhaalttu mootummaa waaqayyoo ta’uu

- **Filiph.3:-20 Dubbisa.**

8.Eebba mana qulqullummaa Waaqayyo ta’uuAboon si’ool Waldaa Kiristiyaanaa hin mo’u.

- **Maat. 16:-18-19 Dubbisaa**

9.Eebba bakka bu’aa Waaqyyoo ta’uu.

- **Uumama.1:-28 Dubbisaa**

10)Eebba wangeelaan biyya lafaa dhaaluu.

- **Maat.28:-18-20 Dubbisaa**

Boqonnaa 7

7.Wangeelaan boojuu booji'uu

- **Uumama.1:-26-28 Dubbisaa**

Waaqayyo biyya lafaa kana irratti namootaaf nagaa, gammachuu, eebba kennee ture;garuu cubbuu namootaatiif jecha eebbi kun hundumtuu in bade.Biyya lafaa ishee eebifamte inni hamaan seexanni inbal'eesse.Eeebba isa bade kana attamittiin deebifnee booji'uu dandeenya?

***Gaaffii nuyi itti yaaduun nu irra jiru.**

1)Hojii Waaqayyoo yeroo hunda nan hojedhaa?
2)Karaa koo sagaleen wangeelaa lallabamaa jiraa?
3)Naannoon koo wangeelaan guddataa jiraa?
4)walga'ii banamaan walduraa duubaan in lallabamaa?gaaffilee jedhu of gaafachuudhaan boojuu Seexanni booji'e deebifnee booji'uun in danda'ama.

1.Eebbi Waaqayyo namootaaf kennemaali?

1)Gannata edin keessatti baayy'ee kan namatti tolu qopheessee kennuufiidhaan Eebbise

- **Uumama.2:-9-15 dubbisaa.**

2)Waaqayyo uumama hundumaa akka bulchaniif akka itti fayyadamaniif
Aboo kennuudhaan eebbise.

- **Uumama.1:-27-28 Dubbisaa**

3)Tokkummaa Waaqayyoo wajjin kennuufiidhaan eebbise.

- **Uumama.2:-16-17Dubbisaa**

4)Qaama fayyaa dhaa fi jireenya barabaraa kennufiidhaan eebbise.

- **Uumama 1:-28 Dubbisaa**

5)Gmmachuu maatii kennuufiidhaan eebbise.

- **Uumama.2:-24 Dubbisaa**

Fakkeenyaaf:-Qabeenyaa fi qarshii dubbii Waaqayyo wajjin walii galu kennuufiidhaan eebbisa.

2.Seexanni nama duraa isa ta'e Addaamiin cubbutti kufise.

1) Sababa Cubbuutiif hundumaa dhabne

- **Uumama.3:-22-24 Dubbisaa**

2)Seexanni namoota garba biyya lafaa kanaa godha.

- 1Yoh.2:15-16 Dubbisaa

3)Seexanni,namootattii akka gargar baanu,akka gaddinu,dheekamtoota akkataanu nugodha.

- Mul'ata 12:-9 Dubbisaa

Hameedhaan akka guutamnu,akka guungumnu nugodha.

- Mul'ata.12:-9 Dubbissa

4)Seexanni Yesuusiin kufisuu barbaaddee ofii kufe.

- Maat.4:4-11 Dubbisaa

3.Namooti Kiyyoo Seexanaa keessa galuudhaansammuudhaa dhukkubu.

1)Hawii foonii raawwachuudhaan sammuu isaanii balleessu.

- Gala.5:-17 Dubbisaa

2)Gara dhumaatti ejjaan cubbuutti akka kufan godha.

- Gala.5:-19 Dubbisaa

3)Waaqa tolfamaa akka waaqessaniif ija isaanii jaamsa.

- Gla.5:-20 dubbisaa

4)Hawii ofittummaa keessa bu'u.

- Gala.5:-21 Dubbisaa

5)Jajuu akkasumaanii keessa galuudhaan bara isaaniifixu.

- Gala.5:-26 Dubbisaa

4.Iddoo manca'aa kana keessa kan nama baasu Yesuus duwwaadha.

1)Kaayyoo Yesuus dhufeef

- Gala.3:-13-14 Dubbisaa

1) abarsa keeyna balleessuuf

2)Eebba Abiraam kennuuf

3)Hafuurri qulqulln nukeessa jiraachuuf

2)Eebba kana keessa jiraachuuuf karaan isaa maali? Yesus kiristoositti Yoo amanne eebba kana keesssa jiraachuun in danda'ama.

- Yo1:-12 dubbisaa

3)Kana booda hafuurri qulqulluun wajjin jiraata.

- Rooma 8:-14 Dubbisaa

5.Eebba Seexanni nu irraa fudhate wangeelaan boojinee irraa fudhachuu.

1)wangeela jechuun rakkina namaa hundumaa kan hiiku fannoo Kiristoos isa mo'ichaa ti.

- Qola.2:13-15 Dubbisaa

2)Eebba Addaamin bade Yesuus kiristoosiin booji'amee nuuf deebi'e fudhachuu.

- Gala.3:-13-15 Dubbisaa

3)Jireenya irraa hafaa jiraachuu.

- Yoh.10:-10 dubbisaa

4)Maqaa Yesuusitti Wangeelatti jiraachuu.

- Ho.E.16:-31 Dubbisaa

5)Nama wangeelatti jiraatu eebba waanhundumtu kennamaaf.

- Maat.28:-18 Dubbisaa

Boqonnaa 8

8.Humna kadhataa addaatiin jiraachuu

- Yoh.16:-24 Dubbisaa

Namooti Yesuusitti amanan aboo mucaa Waaqayyo ta'uu qabu Kiristiyaanonni Waaqayyoon kadhachuudhaanaboo waan barbaadan hundumaa argachuu qabu.Biyya lafaa kanatti amantii baayy'eetu kadhata.Garuu erga kadhatanii booda hin argatan.Waaqayyon warra kadhatan duwwaatu hin kufan.Sababi isaas Waaqayyo abdii deebii kennuu waan qabuufiidha.Waaqayyo warri isa kadhatan akka fayyan barbaada.

*Geeddaramni namoota Yesusitti amananii maali?

1)Abarsa hundumaa irraa biliisa ta'uu.

2)Hidhaa seexanaa irra hiikamuu.

3)Eebba 10 warra Yesuusitti amananiif kennamu fudhachuu(Boqonnaa -5- ilaali)

Ija hojii:-Yesuusiin sirriitti warri amanan eebba guddaa argatu.Guyyaa guyyaadhaan Yesuusiitti jiraachuu.

1.Kadhannaa jechuun maal jechuudha?

1)Aboo addaa ilmi Waaqayyo kenne

- Yoh.1:-12 dubbisaa

2)Waaqayyoo wajjinduddubachuu fi tokkummaa qabaachuu jechuudha

- Faar 16:-8-9 dubbisaa

3)Waaqayyoo biraa waan barbaannu kadhannaadhaan fudhachuu jechuudha.

- Maat.6:6-9 dubbisaa

4)Maqaa Yesuusiin waan barbaannu argachuu.

- Yoh.16:-23-24 Dubbisaa

5)Gargaarsa hafuura qulqulluu argachuu jechuudha.

- Rooma.8:-26-27 Dubbisaa

2.Waaqayyo nu jaall'ata

1)Dhugaatti kan nu jaal'atu Waaqayyoodha.

- Yoh.3:-16 Dubbisaa

2)Waaqayyoo jireenya irraa hafaa nuuf kenne.

- Yoh.10:-10 Dubbisaa

3)Waaqayyo gargaaraa dhugaadha.

- Ib.13:-6 Dubbisaa

4)Nuun Yeroo hundaa nu eebbisa.

- Keessa deenii.28:-1-14 Dubbisaa

5)Hafuuraa fi fooniin akka guddannu jaalala Waaqayyoo ti.

Yeroo kadhannu maaliif nuu deebisa? Waan nu jaall'atuuf.

- 3Yoh.1:-2 Dubbisaa

3.Kadhannaan jaalala Waaqayyootiin kan ittiin of jajinyuudha.

1)Waanuma fedheefuu dhiphachuu hin barbaachisu.Yeroo hundumaa galateeffachuudhaan kadhachuu barbaachisa.

- Filiph.4:-6 Dubbisaa

2)Yammuu kadhannu gammadoo ta'uutu nu irra jira.

- Yoh.16:-24 Dubbisaa

3)Utuu gargar hin kutin kadhachuu nu barbaachisa.

- 1Tasl.5:-17-18 Dubbisaa

4)Dubbii Waaqayyo amanuudhaan kdhachuu nu barbaachisa.

- 1Phex.2:-2 Dubbisaa

5)Hafuura qulqulluu keessa taane yeroo hunda kadhachuutu nu irra jira.

- Efe,6:-18 dubbisaa

<u>*Seexanni jaalala Waaqayyoo akka mamnu nu godha.</u>

1)Waaqayyo yeroo hundaa nu jaallata.

- 1Phex.5:-8-9 Dubbisaa

2)Seexanni karaa baayy'ee nu kuffisuu barbaada.

- Efe,6:10-13 Dubbisaa

3)Seexanni dubbii Waaqayyoo mamnee akka cubbuu hojjennu godha.

- Yaa'iq.4:-2 Dubbisaa

4)Seexanni jaalala Waaqayyottii gargar baanee waaqa tolfamaa akka waaqessinu godha.

- 1Qoro.10:-21 Dubbisaa

<u>4.Deebiin kadhataa irra jalaan dhufa.</u>

1)Hafuura qulqulludhan yaada mudhuke haaressuu dhufa

- Filiph.4:-6-7 Dubbisaa

2)Nama nu gargaaru mul'isuudhaan dhufa.

- Ho.E.16:-14 Dubbisaa

3)Kadhannaan deebii kadhataa obsaan akka eeggannuuf nu gargaara

- **Yaa'iqob.1:-6 Dubbisaa**

4)Ergaa gargaarsa baay'isuudhaan dhufa.

- **Mul'ata.8:-3-4 Dubbisaa**

5)Deebiin nu'ii barbaannu Ol Waaqayyo biraa nuuf dhufa

- **Yaa'iqob.1:-5 Dubbisaa**

6)Kadhannaadhaan jireenya iraa hafaaf amansiisaa amantii akka argamu godha

- **Filiph.4:-6-8 Dubbisaa**

<u>5.Dhoksaa deebii kadannaa argachuu</u>

1)Waaqayyoo wajjin nagaa qabaachuu.

- **Iyyob.22:-21 Dubbisaa**

2)Maqaa Yesusitti amannee mucaa Waaqayyoo yommmuu taanu.

- **Yoh.1:-12 Dubbisaa**

3)Hafuura qulqulluuti irkannee yammuu kadhannu.

- **1Yoh.5:14 Dubbisaa**

4)hamma deebii argannuutti amantii guutuudhaan yammuu kadhannu.

- Ib.11:-6 Dubbiaa

5)Mamii malee yammuu kadhannu.

- **Yaa'iq.1:-6**

Boqonnaa 9

9.Dhukkubaa fi dhiphina irraa blisa ba'uu

- Mar.16:- 17-18 Dubbisaa

Yesus kiristoos yammuu wangeela barsiisaa ture dhibbantaa 67 dhukkubsatoota fayyisaa ture.Namooti baay'een dhukkubaan dhiphataa kantura jrru.Waaqayyo dhiphina namootaa argee gaddeef.Waaqayyo namoota dhukkuba isaaniittii isaan

Fayyisuu in barbaada.Yesus kiristoos kaleessas har'as isuma sana barabaraan hin geeddaramu. Yeroo ammaa karaa warra isatti amananii waldaa kiristiyaanaaf fayyina fida.Hojiin isaa kun amma iyyuu in mul'ata.

***Tajaajila fayyisuu utuu hin jalqabin fula dura eeggannaa guchun barbaachisu**.

1) Dhukkubsatooti dursanii Yesusiin fudhachuu barbaachisa.
2) Karaa qalbii diddirrannaa fayyinni foonii fi yaadi garaa fayyuu barbaachisa.
3) Kudhaami fi waaqi tolfamaan dursanii ba'uu barbaachisa.
4) Qorichi waaqa tolfamaa mana isaanii yoo jiraate ba'uu barbaachisa.

***Dhukkuba hafuuraatiin namoota qabaman maalin gargar baafna?**

1) Kadhannaa hin kadhatan.Yaada baay'ee qabu garuu in rafu.
2) Yeroo kadhannaa lallaba hin dhaga'an.
3) Sagalee Waaqayyootiin hin geggeeffaman.

Fakkeenyaaf:-Seenaa biyya lafaa dubbatu. Oduu in jaallatu garuu hojii wangeelaa hin jaallatan.

4.Waldaa kiristiyaanaa wajjin wal qunnamtii hin qaban.

Bu'aa:-Namooti kun hojjetoota wangeelaa aboodhaa fi jaalala Gooftaatiin

Luba baasu.

1.Dursa burqaan dhukkubaa qoratamuu qaba.

1)Dhukkuba foonii

Hojii baayy'ee hojjeteef dadhabbii, bakteeiyaa, dhukuba garaa garaa, dul'umaa fi dhukuba abbootii irraa dhaalaman qorachuu.

- Uumama.48:-1 Dubbisaa
- Uumama.48:-10 Dubbisaa

2)Dhukuba cubbuu

Blaa akka tasaa nama irra ga'au; sababa machiitiin dhukkubsachuu

- Hoosee'ii.7:-5 Dubbisaa

3)Dhukkuba karaa Waaqayyoo namatti dhufu.

- Yoh.9:-1-3 Dubbisaa

-Yesus ija namicha jaamaa bane.

-Ergamaan Phaawulos dhukubaan,"Wraansa foonii jedhee kan inni dubbatee dha".

- 2Qoro.12:-7 Dubbisaa

4)Dhukkuba sababa cubbuutiin dhufu.

1)Dhukuba karaa Addaam dhufu.

Cubbuun karaa Addaam dhufe abaarsa.Garuu Gooftaa Yesuus warra isatti amanan abaarsa jalaaa isaan baasa.

- Uumama.3:-16-19 Dubbisaa

2.Utuu biyya lafaa irra jiraatanii cubbuu hojjetamu.

- 1Qoroo.5:-5 Dubbisaa

3)dhukkuba karaa abaabilii keenyaa dhufu.

- Ba'uu.20:-4-5

4)Dhukkuba karaa seexanaa namatti dhufu; Dhukkuba sammuu,dhukkuba onnee, dhukkuba foonii garaa garaa, dhaga'uu dadhbuu,arguu dhabuu kana kan fakkaatu qorachuu barbaachisa.

2.Dhukkubsataan akka fayyu kan ibsu sagaleen abdii macaafa qulqulluu keessa jira.

1)anaa fi isiniin kan fayyisu Waaqayyoo dha." fayyisaa keessan kanan ta'e ani Waaqayyoo dha"

- Ba'uu.15:-26 Dubbisaa.

2)Yesuus dhukkubsatoota harka irra kaa'ee fayyise.

- Marq.6:-56 Dubbisaa

3)Yesuus dadhabbii keenya fudhachuudhaan dhukkuba keenya fudhate.

- Matte,8:-17 Dubbisaa.

Boqonnaa 10.

10.Yesuus kiristoositti erga amantee booda maaliif gaddita?

- Ib.11:-1 dubbisaa

Seexanni gaaf tokko meeshaa isaa in gurgurata, Meeshaaleen isaa:-dhiphina, soda, hawwii, boo'icha, oftuulummaa, k.k.f. Meeshaalee isaa kana ergamoota hamootatti gurgurata. Garuu meeshaa isa gurguru sana irratti,"meeshaan kun hin gurguramu" jedhee barreessa, Ergamaa inni hamaan maaliif hin gurguramu jedhee yammuu gaafatu seexannii deebisee meeshaaleen kan biraan baay'ee dha inni kun garuu yertuu waan ta'eefiidha jedhe.Meeshaan sun maal inni? Seexanni yammuu deebisu gadda jedhe. Gadddi yammuu galuu seexannii hojii jalqaba.Gaddi yammuu galu mul'ati hin bada. abdii kutachuu fi hojii dhabuun in uumama.

❖ Maaliif amantiidhaan yeella'uun dhufa?

1) Ergaan waan badeefiidha. Namoota gidduu waliigalteen hin jiru taanaan kennaan ayyaanaa hinbada.
2) gammchuun biyya lafaa fuulaan waan dhufuuf.
3) Gaddi akka naannootti waan rukutuuf.
4) Hafuura hamaan bitamuun dhufa.Yaada hamaa.

1.Yesuusiin erga amntee booda maaliif gaddisiifte?

1).Rakkoonii fi dhiphinni waan sirra ga'eef. Akeeki seexanaa namooti akka dhiphatanii dha.

- 1Phex.5:-7-8 Dubbisaa.

2) Gooftummaa Waaqayyoo wal'aaluu irraa kan ka'e.

- Maat.12:-28-29 Dubbisaa

3)Sagalee Waaqayyoo jireenyaa wajjin wal fudhachiisuu dadhabuu,
Garaan keenya akka lafa isa gaarii yammuu dubbiin Waaqayyoo itti facaafamu ija gaarii kan kennu ta'uu qaba. Ariifachuun kiyyoo diinaa keessa nama buusa.

- Luq.8:-15 Dubbisaa

4)garaa keessa maaltu jira? Garaa kee keessa hafuurri qulqulluun jiraachuu qaba.

- Roomaa.8:-5-6 dubbisaa

5)Namooti jireenya isaaniitiin Gooftaa Yesuusiin utuu hin fudhati mamiluummaaf waldaa kiristiyaanaa duwwaa waan dhaqaniif.

- Maat.12:45-45 Dubbisaa.

2.Amala Waaqayyoo baruun gaarii dha.

1)Waaqayyoon argachuu barbaachisa. Jirenya barbaraa kan ta'u Yesuusiin amanuu jechuudha.

- Yoh.17:-3 dubbisaa.

2)Yesuusiin akka fayyisaa dhuunfaa godhanii fudhachuu dha.

- Yoh.1:-12

3)Battalumatti Rakkoo duraa fi rakkoo ammaa rakkoo fuladuraafis Yesuus furmaatata akka kennuu amanuu.

- Efe.2:3-7 Dubbisaa

4.Wal duraa duubaan eebba keessa jiraachuu.

- Efe.2:-7 Dubbisaa

5)Amma ati ofiif jiraachuu utuu hin ta'in Yesuus Kiristoos si keessa jiraata.

- Gala.2:-20 dubbisaa

6)Geggeessaa hafuura qulqulluu fudhachuu, Dubbii isaa. Sagaleesaa, nagaa, abdii, abjuu fi mul'ata hafuura qulqulluuu irraa fudhachuu.

- Yoh.14.26-27 Dubbisaa

7)Ija hafuura qulqulluu bayy'isuu.
Ana utuu hin ta'in hafuura qulqulluu isa ana keessa jirutu hojii isaa hojjeta.

- Ho.E.2:-1-13 Dubbisaa.

3.Qoramsaan akka hin kufnettii guyyaa guyyaadhaan jajjabaachuu barbaachisa

1)Guyyaan dhufa Gooftaa waan dhi'aateef.

- Roomaa.13:11-14 Dubbisaa

2)Diinni keenya seexanni nu liqimsuu barbaadee akka leencaa nu naanna'ee waan aaduuf.

- 1Phex.5:-8 Dubbisaa

3)Sooromuun amantii irraa waan nama gatuuf of eeggachuu barbaachisa. Qabeenyaan to'annaa namaa jala galuu barbaachisa. Qabeenyaatu nama to'ata yoo ta'e karaa Waaqayyoo irraa nama kaachisa. Nama gaarii ta'anii jiraaachuuf shaakala hafuura qulqulluu barbaachisa. Hafuurr qulqulluun nama bituu barbaachisa. Namni dhibata hafuura qulqulluu qabu qabeenyaa sirriitti qabuu danda'a.

- 1Ximo.6:-10 Dubbisaa

4)Seexanni nu hatuuf, nu ajjeessuuf fi nu ball'eessuu in barbaada.

- Yoh.10:-10 Dubbisaa

4)Hafuurri qulqulluun ija hafuuraa in dabala.

1)Amantii fi qulqullini in dhufa.

- Ho.E.2:-1-17 Dubbisaa

2)Aboo in dabala

- Ho.E.3:1-10 dubbisaa.

3)Lallaba cimaa dabala

- Ho.E.4:-19-20 Dubbisaa

4)Rakkoolee irratti mo'icha kenna.

- Ho.E.12:-1-5 Dubbisaa

5)Ergaa kana dabarsuuf lubbuu isaanii akka kennan godha.

- Ho.E.20:-24 Dubbisaa

6)Misiyoonii biyya lafaaf karra bana. Hafuura qulqulluudhaan yommuu guutaman akka isaan wangeela lallaban godha.

- Ho.E.13:2-7 Dubbisaa

5.Hafuura qulqulluun kan guutame Ebba Waaqayyo keessa jiraata.

1) Naannoon isaanii Yesuusitti yommuu amanan gaarii ta'a.

- Roomaa.5:-17. Dubbisaa

2)Naannon keenya wangeelaan yoo booji'amee warra kan biraas in boojina.

- Ho.E. 7:-7 dubbisaa

3)Karaa hundumaa jireenya irraa hafaa in jiraata.

Yoh.10:-10 Dubbisaa

4)Karaa Abrirhaam eebbi akka jiraatu godha

Gal.3:-13-14 Dubbisaa

5)Abdii hafuuraa qulquull akka fudhannuu godha.

- Gal.3:14 dubbisaa

<u>*Hundeen amantii maali?</u>

1) Namooti amantii isaanii geggeessuudhaf naannoon merteeessaa dha.
2) Ofii isaa qofaa nama amanuuf rakkoo seera garaa garaatu jira.
3) Kiristiyaanni haala naannoon hin geggeefamu. Garuu in kadhata. Namni Waaqayyooon kadhatu gaariidha. Hundeen keenya Waaqayyyo qofa.

<u>Ija hojii:-Hojii gaarii qofaanan fayya jettanii in yaadinaaWaaqayyo duwwaan hundee keenya waan ta'eef ,nuun saglee isaatiin,hojiidhaan,ergaadhaa fi mul'ataan nu geggeessa.</u>

-Namni gaariin gara dhumaatt gargar kuta. Garuu kiristiyaanni hamma dhumaatti turu waldaa kiristiyaanaa gargaara.

-Namni fuula namaa ilaala. Waaqayyo garuu garaa ilaala. Walgai banamaa namni labsu amanaa haaraan gara waldaa kirstiyaanaa utuu dhufuu yoo arge walii wajjin ta'uudhaan hojii mana Waaqyyo hojjechuu qabda.

Boqonnaa 11

11.Wldaan kiristiyaanaa kan isheen itti gammaddu hojjedhu.

(turban 11 f waan hojjettu Waldaa kiristiyaanaaf ibsa kennuu barbaachisa.)

Waldaa kiristiyaanaa jechuun maal jechuu dha?Waldaa kiristiyaanaa dhaquun hiika maalii qaba? Namootni baayy'een waldaa kiristiyaanaa , iddoo walga'iin sabaa itti godhamu fakkeessanii ilaalu. Garuu Waldaan kiristiyaanaa iddoo Waaqayyo itti argamu,iddoo bultii Waaqayyooti.Dhirsa misirroo jedhe ibsa. Waaqayyoo karaa mana qulqullummaa Kiristiyaanotaaf eebba kenna. Waldaan kiristiyaanaa Yesuusiin kan lallabduu dha.

 Kanaaf Yesuus Kiristoosiin fudhadhu.

1) MaqaanYesus Kiristoos nama barbaachisa
2) Maqaa Yesuus Kiristoosiin kadhachuun barbaachisa
3) Yesuus Kiristoos Gooftaa dhaa fi fayyisaa dha jedhee afaan isaatiin dhugaa ba'uu barbaachisa.

Ija hojii:-Yesuus Kiristoosiin kan fudhate jireenyi isaa gammachuudhaan guuta.

Rakkoolee jireenya isaaf furmaata argata.

4.Waldaa kiristiyaanaa jechuun maal jechuudha?

1)Walga'ii saba Waaqayyyo isa filatamaa

- Efe.1:-23 Dubbisaa

2)Waaqayyo kan keessa jiraatu iddoo qulqulluu dha.

- Efe.2:-22 Dubbisaa

3.Iddoo bultii Waaqayyoo ti.

- 1Qoro.3:-9 Dubbisaa

4)Iddoo Kiristiyaanonni itti waaqeffatanii dha.

- Faar.84:-1-4 Dubbisaa

5)Iddoo Waaqayyoo wajjin tokkummaa godhanii dha.

- 1Phex.2:-9 Dubbisaa.

6)Foon Yesuus Kiristoos jechuu dha.

- Qolaa.1:-18 Dubbisaa

7)Misirroo Yesuus Kiristoosi. Gooftaan Kiristiyaanota akka misrrootaatti ilaala.Waldaan Kiristiyaanaa Kiristiyaanota kunuunsuu qabdi. Ijji Gooftaa yeroo hunaa Waldaa kiristiyaanaa irra jira.

- Maat.25:-1 Dubbisaa

5.Eebbi Karaa Waldaa kiristiyaanaa dhufu maali?

1)Waldaan sirrii taa'te rkkoodhaaf furmaata laatti.

- Faar. 84:-5-6 Dubbisaa

2)Boqonnaa dhugaadhaa fi abdii jireenyaa kenniti. Waldaan kiristiyaanaa namooti lubummaadhaan wangeela akka dhaga'anii fi akka lallaban gochuutu irraa eegama.

- Maat.11:-28-30 Dubbisaa

3)Lubuuf fayyina in kenna.

- Mar.16:-17

3)Dhukkubsatootaaf fayyina kenniti

- Bauu.15:-26 Dubbisaa

4)Maatiidhaaf nagaa fi gammachuu kenniti.

- Ho.E.16:-31 Dubbisa.

5)Karaa kadhannaa rkkoolee namootaaf furmaata argachiifti

- Mar.11:-17 Dubbisaa

6)Eebbaa abiraam akka eebbifaman gooti.

- Gala.3:-13-14 Dubbisaa

6.Waldaan kiristiyaanaa Waaqayyo dhaabe Waldaa baallee lama qabduudha.

1)Baallee gurmuu guddaa-Waaqeffannaa

2) Baallee gurmuu xinnaa-Kan Walga'ii banamaa

4.Ergaan waldaa kiristiyaanaa maali?

1)Waaqayyoon waaqessuu

- Yoh.4:-23 Dubbisaa

2)Wangeela lallabuu

- Mar.16:-15-16 Dubbisaa

3)Waldaa Kiristiyaanaa guddisuu, barsiisuu fi shaakalchiisuu gochuu.

- Efe.1:-11-13 Dubbisaa

4)Wal -tajaajiluu.

- 1Phex.4:-10 Dubbisaa

5)Hojjetoota Wangeelaa(Misiyoonota) Erguu.

- Ho.E.1:8 Dubbisaa

5.Maatii attamittiin waldaa kiristiyaanaa gochuun danda'ama.

1)Yesuusitti akka amanan gochuu.

- Matt.16:-16-18 Dubbisaa.

2)Yesuus Kiristoosiin garaa isaaniitti Gooftaa jireenya isaanii fi fayyisaa lubbuu godhanii akka fudhatan gochuu.

- Yoh.1:-12 Dubbisaa

3)Dibata hafuura qulqulluu akka fudhatanii fi kennaa qulqulluu isa fudhatanitti akka jabaatan gochuu.

- 1Qoro.12:-27 Dubbisaa

4)Waldaa Kiristiyaanaa ishee tajaajilaan qaama Yesuus Kiristoos taate akka isheen guddattu gochuu,

- Efe.4:-12 dubbisaa

6.Eebba karaa Waldaa kiristiyaanaa .

1)Eebba Waaqeffannaa.

- Yoh.4:-24 dubbisaa

2)Eebba karaa tajaajilaa

- Efe.4:15-16 Dubbisaa

3)tokkummaa eebba.

- Ho.E.2:46-47 Dubbisaa.

4)Eebba guddinaa.

- Efe.4:13 Dubbisaa

5)Eebba dhuga ba'umsa jireenyaa. Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'uu isaa namootatti kan lallaban lafattis Waaqa irrattis dacha 100 akka eebifaman macaafi qulqulluun in ibsa.

- Mar.10:30 dubbisaa.